

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wlen št. 105.241.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Mariborski teden

Maribor doživlja danes spet svoj praznik, slovesno otvoritev VIII. Mariborskega tedna. V letih najhujše gospodarske stiske se je porodila spodbudna misel mariborskega tedna, ko je sleherni iniciativnost ohromela. V takratnem navalu nekakega splošnega malodušja, ki se je kakor nalezljiva bolezen lotevalo celo najvedrejših in najpogumnejših, se je zdela širokopotezno zasnovana misel »Mariborskega tedna« smrti zapisano ali celo mrtvo-rojeno dete. Oglašali so se tedaj dvomljivci z vseh strani in napovedovali tem otroku le kratko življenje. Mnogi od drugod pa so zrl v tej pobudi le skromne poizkuse diletanškega provincializma naše severovzhodne periferije.

Toda otrok, porojen v najtežjih letih povojnih valovanj gospodarske plime in oseke, je tu ob naši severni meji zadihal zdrav, življenje ohranjujoč, svež zrak, ki prihaja z našega zelenega Pohorja, ponosnega Kozjaka, valovitih Slovenskih gor in zgodovinske panonske ravnine. Dvomljivci so osupli strmeli v otroka, ki se je iz leta v leto vse krepkeje razvijal. Tisti, ki so pred osmimi leti zmajevali z glavami, so se morali prepričati o čudoviti življenjski sili, ki tiči v tem otroku. Število dvomljivcev in majavcev se je v teku let bolj in bolj krčilo. Danes jih ni več med nami.

Mariborski teden je danes čvrsto zasidran v svoji tradiciji. Čez dve leti poteče prvo desetletje prevažne ustanove in pobude, ki nam je bila ob meji potrebna ko kruh. Spretno je povežala razvojne in ustvarjalne sile Maribora ter jih vsmerila k enotnemu, smotrному snovanju. V letošnji slikoviti, bogato založeni galeriji prizadevanj, konstruktivne tvornosti na vseh področjih obmejnega življenja in bitja pripada posebna pozornost gledališki razstavi, posvečeni 20letnici narodnega gledališča v Mariboru, ob kateri se konkretno razodevajo presenetljivi sadovi 20letnega uspešnega nacionalno kulturnega in umetniškega ustvarjanja, ki je tako sijajno prestalo svojo preizkušnjo ob letošnjem prodorno uspelem gostovanju mariborske drame v Ljubljani. Pa tudi ostale razstave z vseh področij obmejne produktivnosti so v kvalitetnem in kvantitetnem pogledu izdatno izpopolnjene, saj je vztrajno, žilavo dopolnjevanje smotrna stalnica vsakega letnega Mariborskega tedna.

VIII. mariborski teden pa je presegla dosežanih tradicijski okvir. S folklornim festivalom dobiva globlji pomen, splošnejši pečat. S tem festivalom, ki nam bo po ljubljanskem in obeh belokrajskih poizkusih odkril v pestrem bogastvu narodnih noš, simbolnih narodnih iger ter običajev folklorne značilnosti treh rodni elementov, t. j. štajerskega, panonskega in belokrajskega, uresničuje Mariborski teden pomembno zamisel, ki nudi možnosti širokopotezne dopolnitve prizadevanj v smeri smiselne, sestavne poglabljanja sodobnih zahtev nacionalno kulturne politike. Tukaj so osnove čim tesnejšega zbliznavanja med našim mestnim izobraženstvom ter širokimi ljudskimi plastmi. In ravno ta vidik čim večje zlitosti in čim bolj strnjene sožitja naših inteligentnih ter ljudskih slojev je za našo severno prestolnico z vsem njenim prostranim zaledjem v današnjih prilikah izredne važnosti. Potrebno je le, da se ta povezanost pospešuje, ne pa krha in razdvaža.

Prva pozitivna postavka Mariborskega tedna, ki nima, kakor znano, nobenih komercialnih namenov, se kaže v tem, da je zajemal in srkal sokove rasti in razmaha iz temeljnih življenjskih potreb našega obmejnega življenja. Iz lastne moči je zorela ta misel, ki smo jo čutili ob meji od vsega začetka kakor blagodejno olajšanje po nemaloštevilnih okrnitvah, ki so Mariboru jemale polet in drobile njegovo veljavo. Tako je postal Mariborski teden najelementarnejši odraz notranje sile našega severovzhoda, markantna izpoved potrebe in volje po rasti in napredku.

Težko pa si moremo misliti prodorno uspešnost Mariborskega tedna, ako bi ne bilo v celoti ter v podrobnostih njegove zasnove, organizacije in neprestanega dopolnjevanja tiste čudovite tvorbe spojnice, ki učinkovito priteguje je pažnjo in zbujajo zanimanje ter priznanje vseh slojev v pestri socialni strukturi obmejnega prebivalstva. Mariborski teden ni pridržal okusu ali interesu privilegirane družbene plasti. Spretna organizacijska metoda povzroča, da vidi v njem vse obmejno ljudstvo svojo prireditev, svojo ustanovo, ob kateri začuti živahen pulz složne vzajemnosti in skladne skupnosti.

Maribor pa je dal tudi drugim mestom lep vzgled. Posrečena misel vsakoletne manifestacije tvornosti, rasti in napredka je blagodejno razgibala speče iniciativne sile. Mariboru je sle-

OSTER POLJSKI ODGOVOR GDANSKI VLADI

Poljska vlada odklanja odpoklic poljskih carinikov in izjavlja, da bo smatrala proglasitev carinske unije Gdanska z Nemčijo za napad na življenjske interese Poljske

Varšava, 4. avg. br. Po nalogu poljske vlade je danes ob 13.30 poljski komisar v Gdansk Marjan Chodacki izročil predsedniku gdanskega senata noto poljske vlade v odgovor na noto gdanskega senata z dne 30. julija, s katero je gdanski senat zahteval odpoklic poljskih carinskih uradnikov in napovedal gospodarsko združitve Gdanska z Nemčijo na ta način, da se bo ukinila carinska meja med Gdanskim in Vzhodno Prusijo.

V svoji noti ugotavlja poljska vlada, da bi bil tak korak gdanskega senata v popolnem nasprotju s sklenjenimi pogodbami. Poljska ne more pristati v tem pogledu na nikake koncesije, ker bi bili s tem ogroženi bistveni poljski interesi. Poljska vztraja ne samo na gdanskem statutu, ki točno obelodružuje mednarodni položaj Gdanska kot svobodnega mesta, marveč tudi na pogodbah, ki so bile sklenjene med Gdanskim in Poljsko leta 1920. Ta sporazum prepoveda docela kompetenci poljske vlade, da odloča o številu poljskih carinskih organov, ki imajo vršiti na gdanskem ozemlju kontrolo uvoza in izvoza. Če misli gdanski senat na to, da bi po indirektni poti uvedel carinsko unijo z Nemčijo, potem mora računati z najresnejšim odporom Poljske, ki se bo v obrambo svojih pravic in interesov poslužila vseh sredstev, ki so ji na razpolago. Poljska vlada zahteva od gdanskega senata, da spoštuje poljske uradne organe, ki vrše na gdanskem ozemlju svojo službo v okviru sklenjenih pogodb in mednarodnega statuta.

Odobranje v Parizu in Londonu

Pariz, 4. avg. br. Ostra nota poljske vlade, ki je bila danes izročena gdanskemu senatu, je zbudila v Parizu in Londonu veliko pozornost. Angleška in francoska via-

da odobravata korak poljske vlade, pričani, da je ta nota pripomogla k razčiščenju pojmov in da predstavlja nov dokaz, da bi vsaka samovoljna ali nasilna sprememba gdanskega statuta pomenila casus belli. Ta nota pa ob enem dokazuje, da je možna takojšnja normalizacija odnosov med Gdanskim in Poljsko, čim opusti gdanski senat svojo protipoljsko politiko in obnovi spoštovanje mednarodnih pogodb in sporazumov, ki urejajo položaj Gdanska. Kar se tiče preganjanja poljskih carinikov s strani gdanskih oblasti, naglašajo v pariških in londonskih krogih, da je gdanski senat zagrešil veliko napako, ko je te uradnike osumil špionaže. To le dokazuje, da se v Gdansk gode stvari, ki jih hočejo za vsako ceno prikriti. Če tega ne bi bilo, se gdanskemu senatu ne bi bilo treba bati kontrole poljskih carinskih uradnikov. S tem gdanske oblasti le priznavajo, da se gode tam nezakonite stvari, da se Gdansk protipravno oborožuje in s tem krši sklenjene pogodbe. Baš ta okolnost daje Poljski vso pravico, da če treba, tudi z najboljšimi energičnimi sredstvi zaščiti svoje interese. Po poročilih iz Varšave bo to stališče poudaril na nedeljskem zborovanju tudi maršal Rydz-Smigly.

Vprašanja v angleški spodnji zbornici

London, 4. avgusta. AA. (DNB). Narodni poslanci, ki pripadajo raznim strankam, so zastavili dvanajst v spodnjem domu vladi vprašanje o položaju v Gdansk. Podtajnik Butler je trdil, da se opaža v zadnjih tednih v svobodnem mestu vse večje vojaško in polvojaško vrvenje. Kakor je bil v ponedeljek v teku razprave izjavil je Chamberlain, posveča angleška vlada položaju v Gdansk največjo pozornost in je zato poljska vlada v neprestanem tesnem stiku

z angleško vlado. Butlerju je bilo nato postavljeno vprašanje, ali bi pomenila postavitev raznih težkih topov v Gdansk dokaz za neposredni napad. Butler je odgovoril, da nima pri roki nobenih poročil o tem, da bi bili v Gdansk postavljeni težki topovi.

„Times“: Gdansk se pripravlja za odločilni udar

London, 4. avg. z. Pozornost je vzbudil v javnosti članek »Timesa«, ki naglašajo, da se Gdansk mrzlično pripravlja na odločilni udar. Članek poudarja, da v bistvu ne gre za Gdansk, marveč za varnost in neodvisnost Poljske, ki je bistveni činitelj ravnotežja v Evropi. Morda bodo že bližnji dnevi pokazali, ali so odgovorni voditelji totalitarnih držav voljni preprečiti vojno, ali pa so se že odločili, da pahnejo Evropo v novo katastrofo.

Še en poljski korak

Varšava, 4. avg. br. Poljski kmetijski minister je preko poljskega komisarja v Gdansk zelo energično interveniral pri gdanskem senatu zaradi zapostavljanja poljskih uradnikov in poljskih državljanskih pri razdelitvi živil. V svoji noti naglašajo, da odklanja metodo represalij, da pa bi bila Poljska prisiljena ustaviti ves nadaljnji dovoz živil v Gdansk, če bo gdanski senat nadaljeval s temi metodami.

Forster pojde te dni

v Berchtesgaden

London, 4. avg. o. Po informacijah »Timesa« iz Gdanska bo narodnosocialistični vodja Forster odpotoval te dni v Berchtesgaden, kjer se bo sestel s kancelarjem Hitlerjem, da izmenja z njim misli o prihodnjih korakih v Gdansk. Forster bo infor-

miral Hitlerja tudi o odkritju zarote v Gdansk. V zvezi s to zaroto aretirane osebe presegajo daleč službeno objavljeno število 20. Zvedelo se je, da je bilo v Gdansk izvršenih tudi več justifikacij.

Churchillove izjave o vojni nevarnosti

London, 4. avgusta. b. O zaključni seji angleške spodnje zbornice, katere zasedanje je bilo po daljši zunanje politični razpravi odloženo do 3. oktobra, se še poročajo: Proti tako dolgi politični zasedbi je zlasti ostra nastopil znani konservativni politik Winston Churchill, ki je v utemeljevanje svoje stališča navajal med drugim:

»V Nemčiji sta dva milijona vojakov pod orožjem, njim pa se bo pred koncem avgusta pridružil nov letnik z okoli 500.000 rekruti. V okolici Vratislave (Breslau) je pet nemških divizij v popolni vojni pripravljenosti. Poročajo mi, da je polno javnih poslopj na Slovaškem spreminjenih v bolnišnice. To, kar tu navajam, pa ne tvori edinih vzemirljivih momentov. Tudi v Avstriji se vrši premikanje čet in prevažanje vojnega materiala. Na Tirolskem je trenutno povsem sovraštven položaj. Vse to so zelo slaba znamenja. Na drugi strani pa so tudi zavezniki v mirovni fronti podvzeli zelo resne pripravljalne ukrepe.«

★

Chamberlain odpotoval na počitnice

London, 4. avg. AA. (Stefani) Chamberlain se odpelje danes v Chequers, kjer ostane nekaj dni, potem pa pojde na Škotsko, kjer bo prebil vse letošnje počitnice.

Francoski in angleški generali na poti v Moskvo

V Londonu in Parizu vlada optimizem, ker so mnenja, da tudi v Berlinu uvidevajo premoč mirovne fronte

London, 4. avg. z. Jutri se bosta angleška in francoska vojna mislija, ki je danes popoldne prispela v London, vkrcali na angleški parnik in odpotovali v Moskvo. Po mnenju londonskih krogov bodo pogajanja v Moskvi trajala več tednov. Potovanje s parnikom, ki bo potreboval do Leningrada pet do šest dni, bo dalo obema mislijama priliko za podrobno proučitev vseh vprašanj in problemov, ki bodo predmet moskovskih pogajanj. Obe delegaciji spremlja 40 strokovnjakov, geografskih specialistov, pravnih strokovnjakov in vojaških izvedencev. V londonskih krogih vlada prepričanje, da bodo vojaška pogajanja ne samo pospešila politični sporazum, marveč tudi prepričala totalitarne države, da je politično in vojaško sodelovanje držav mirovne fronte že gotovo dejstvo. Dasi je Chamberlain v spodnji zbornici naglasil, da za enkrat ni znakov, ki bi zahtevali izredno sklicanje parlamenta, in dasi je minister za dominione na zborovanju na Škotskem izjavil, da je malo verjetno, da bi prišlo do vojne, smatrajo v londonskih krogih vendarle za dober znak, da se prične v Moskvi vojaška pogajanja Optimizem angleških vladnih krogov sloni na informacijah iz Nemčije, ki kažejo na to, da so začeli tudi v merodajnih berlinskih krogih zdaj verjeti ne samo v obstoj, marveč tudi v absolutno premoč mirovne fronte.

Pogajanja se bodo pričela 11. avgusta

London, 4. avg. o. V angleških političnih krogih podarjajo, da se bodo vojaška in politična pogajanja v Moskvi pričela 11. t. m. ter da bodo trajala najmanj mesec dni. To dejstvo tolmačijo v tem smislu, da želi angleško-ruska antanta zavleči pogajanja preko velikih nemških svečanosti 24. in 25. avgusta v Tannenbergu, ko bo imel Hitler važen govor. Prav tako žele pogajanja zavleči preko konference narodnosocialistične stranke v Nürnbergu, ki bo trajala do 11. septembra Nem-

dilo najprej Celje, kjer se podobne prireditve in razstave vrstijo v periodičnih presledkih. Letos ob 20letnici osvobodjenja Prekmurja pa se je ob vzorcu obdravske in savinjske metropole opogumila tudi prekmurska prestolnica s »Prekmurjskim tednom«, ki je polno izpričeval utemeljeno potrebo našega prekmurskega naroda ter njegove pokrajine po krepki manifestaciji življenjske volje in sile.

Z Mariborskim tednom se odpira v zgodovini Maribora novo poglavje Sloves Maribora se je razširil v vse smeri, njegovo ime je mnogo pridobilo. O tem priča naraščajoče zanimanje za naš Maribor ter njegove pobude. To pa je hkrati tudi najlepše zadoščanje zaslužnim možem, ki so prvotno skromnejšo misel Mariborskega tedna izerali do velikopoteznega obsega ter obudili s tem v vsem našem obmejnem rodu vero v lastno ustvarjalno moč, rasti in življenjsko sposobnost.

Nov veter iz Rusije

Moskva, 4. avg. o. Pisanje ruskega tiska je dobilo po zadnjem Chamberlainovem govoru povsem novo obelozje. Ruski listi ne pišejo več o nerazpoloženju ali nezaupanju proti angleški politiki, oziroma proti Chamberlainu. Razpoloženje v Moskvi je tako, da sedaj nihče več ne dvomi v končni uspeh pogajanj z Anglijo in Francijo. V diplomatskih krogih menijo, da bo Rusija v vprašanju definicije indirektnega napada pustila. Če v Rusiji še kaj zamerejo Angliji, je dejstvo, ker se še vedno ni odločila poslati v Moskvo člana svoje vlade, kakor je Eden odločno zahteval.

Poljsko-ruska gospodarska pogajanja

Varšava, 4. avg. b. »Gazeta Handlowa« poroča, da se navzile težkočam, ki se obstopajo tudi po uveljavljanju poljsko-ruske trgovinske pogodbe, poljsko-ruska gospodarska pogajanja nadaljujejo v najboljši atmosferi. Glavni predmet pogajanj je trenutno vprašanje uvoza ruskega bombaža na Poljsko v zameno za proizvode poljske industrije. List je zelo optimističen glede uspeha teh pogajanj.

25-letnica vstopa Anglije v svetovno vojno

London, 4. avgusta. AA. Današnji londonski jutrnjiki prinašajo uvodnike o današnji 25-letnici, odkar je Velika Britanija stopila v svetovno vojno. Pri tem posebno poudarjajo veliko razliko med položajem, v katerem se je nahajala Velika Britanija leta 1914 in današnjim položajem. Dalje naglašajo, da je Velika Britanija brezkompromisno odločna upreti se kar najodločnejše vsakemu napadu in da je njena vojaška moč toliko velika, da upravičuje tudi največji optimizem.

Bolgarija in zbiranje turških čet v Traciji

Bukarešta, 4. avg. o. Listi objavljajo izjavo bolgarskega vojnega ministra Daskalova in šefa bolgarskega generalnega štaba Hadžipetkova glede na vesti o zbiranju turškega vojaštva ob bolgarski meji. Izjava ugotavlja, da je Turčija res zbrala ob bolgarski meji svoje čete, vendar pa brez vsakršnega namena, da bi napadla Bolgarijo. Gre samo za ukrepe turške vlade, da zaščiti Dardanele pred morebitnim napadom Bolgarija je kot vojaški ukrep, ki pa je povsem nevtralnega pomena, polklical pod orožje dva letnika, ostala pa bo v vsakem primeru nevtralna.

Chamberlain napoveduje resne dogodke

Anglija je za mirno ureditev spora z Japonsko, ker utegne priti v Evropi do zelo kritičnih dogodkov

London, 4. avgusta. AA. (Reuter) Današnje zunanje politično razpravo v spodnji zbornici je otvoril opozicijski delavski poslanec Noel Baker, ki mu je odgovoril min. predsednik Chamberlain z naslednjim govorom:

Ne želim ublaževati resnih pomislekov vlade Velike Britanije zaradi množičnih incidentov v zadnjih mesecih, v katere so zapleteni Japonci. Nasprotno želim, da bi se spodnja zbornica zavedala, da je položaj za našo državo posebno težak. (Odobranje in vzkljanje.) Sem pa tja včasih silim, da vprašujejo posamezni poslanci: Dobro, zakaj tudi mi ne storimo isto, kar so storile Zedinjene države? Dvomim, da bi bilo potrebno posebej poudariti temeljno razliko med Zedinjenimi državami, ki so ločene od Evrope, in med našo državo. To ne pomeni, da bi morali pozabiti na žalitve in ponižanja, ki so jih morali pretrpeti angleški državljani na Kitajskem. To samo pomeni, da se v sedanjem trenutku moramo držati gotovih meja v težnji, da naredimo konec takšnemu stvarnemu stanju. Položaj v Evropi sili Veliko Britanijo, da ima v pripravljenosti večje pomorske sile. Zato bo angleška vlada nadaljevala pogajanja za mirno ureditev spora z Japonsko. Pri tem misli poleg ostalega na one množične nezaščitenje rojake po posameznih krajih Kitajske, ki bi bili prepuzeni sami sebi, če bi bila Velika Britanija resno zaposlena na kakem drugem koncu sveta. Glavno je, da vlada Velike Britanije jasno in odločno pove, da sporazum z Japonsko ne predstavlja nobene spremembe angleške politike na Kitajskem. Zdi se, da v nekaterih obstoječih sporih ne bo preveč težko priti do sporazuma z Japonci.

Na podlagi dosedanjih pogajanj v Tokiu morem že sedaj reči, da ne gre za vzpostavitev nekakšne skupne policijske oblasti, temveč za to, da ostane policijska oblast še dalje v rokah mestnega sveta koncesije in njegovih organov. Kar se tiče japonske zahteve po izročitvi štirih Kitajcev, je angleška vlada od vsega začetka zastopala stališče, da se ti ljudje tako dolgo ne morejo izročiti japonskim oblastem, dokler se stvarno ne dokaže, da so sodelovali pri umoru dr. Čenga. Japonci so sedaj predložili neke dokaze o tem, ki pa se še proučujejo. Če zakonite oblasti na podlagi teh dokazov ugotovijo krivdo teh štirih ljudi, jih bomo seveda izročili.

Vprašanje izročitve kitajskega srebra, ki je deponirano v Tienčinu, je v zvezi z vprašanjem kitajske valute. Karkoli bi sklenili glede vprašanja valute in denarnega obtoka, bi se posledice občutile tudi daleč izven Tienčina. Pri tem niso prizadete samo angleške, temveč tudi druge koristi. Zaradi tega smo jasno sporočili Japoncem, da bi se vprašanje moglo rešiti šele tedaj, če bi povedale svoje mnenje tudi druge vlade, ki so v isti meri prizadete kakor mi. V tem trenutku vam ne morem čisto konkretno povedati, kakšno bo naše bodoče delo za rešitev tega vprašanja, morem pa reči, da računamo s potrebo ohranitve kitajske valute, o kateri je govoril Baker.

Na zahtevo poslanca Bakerja, da tudi Velika Britanija odnove trgovinsko pogodbo z Japonsko, kakor so to storile Zedinje-

ne države, izjavim: Če Bakerji ne obljubim, da bomo odpovedali trgovinsko pogodbo, in ako ne želim, da to ed odpoved pride, prosim, da se pri vsem tem moje besede ne tolmačijo tako, kakor da do te odpovedi ne bi moglo priti. V primeru odpovedi trgovinske pogodbe bi Japonska občutila gospodarske posledice šele čez leto dni, kolikor traja odpovedni rok. Poleg tega je angleško-japonska trgovinska pogodba v zvezi s celim sistemom trgovinskih pogodb, sklenjenih med posameznimi angleškimi dominijoni in Japonsko. Zaradi tega bi nenadna odpoved trgovinskega sporazuma mogla dovesti v zelo neprijeten položaj nekatere angleške dominione. Mislim, da bi bila za nas žaljiva še sama misel, da bi angleška vlada prezrla življenjske interese dominionov.

Razmere so nas prisilile, da smo tudi v Evropi prevzeli nekatere zelo težke obveznosti. Na podlagi teh obveznosti moremo zabresti v vojno, če se pripete gotovi dogodki. Mogli bi sprejeti podobne obveznosti tudi na Daljnem vzhodu, ne želim pa, da bi do tega prišlo.

Naj bo že kakorkoli, z boleščjo in nezadovoljstvom gledamo, kaj se dogaja na Dalji vzhodu. Kri mi zavre, kadarkoli silim in berem o stvareh, ki se tam odigravajo. Čeprav pa bi doseglo to naše upravičeno vznemirjenje še tako veliko stopnjo, ne pozabimo na obveznosti, ki smo jih sprejeli. Pri svojih nadaljnjih pogajanjih si bomo prizadevali, da ostanemo pri načelih, ki smo se jih tudi doslej posluževali in ki so uravnavala naše postopanje na Daljnem vzhodu. Naša dolžnost je, da do skrajnih mej možnosti varujemo in izboljšamo v korist angleških državljanskih in vzhodni Aziji. Moramo si prizadevati, da damo dokaz o svoji strpnosti in o svoji razumni zmrstnosti. In nazadnje ne smemo pozabiti, da bomo morda v prihodnjih mesecih imeli opravka še s sorazmerno težjimi in resnejšimi vprašanji, kakor pa je to, o katerem govorimo danes, in da moramo zaradi tega ohraniti svoje moči, da bomo mogli pogledati v oči vsaki nezzodi, ki bi se utegnla pojaviti.

Rumunski kraj na otoku Rodosu

Rodos, 4. avgusta. AA. (Stefani) Rumunski kralj Karol in prestolonaslednik Mihail sta si ogledala znamenitosti in ustanove, ki jih je ustvarila fašistovska vlada na otoku Rodosu. Rumunski kralj je odklikoval guvernerja otoka z enim izmed najvišjih rumunskih odlikovanj.

Novi armadni generali v Zedinjenih državah

Washington, 4. avgusta. AA. Roosevelt je predlagal senatu imenovanje generala Joycea za pomočnika šefa ameriškega generalnega štaba. Po ustavi mora senat takšno imenovanje potrditi. Hkratu je predsednik Roosevelt imenoval pet novih armadnih generalov, ker so dosednji upokojeni.

Japonska za vojaško zvezo z Nemčijo in Italijo

Sestanek rimskega in berlinskega japonskega poslanca ob Comskem jezeru — Pogajanja za pristop k nemško-italijanski vojaški zvezi

Rim, 4. avgusta. AA. (Reuter). Na obali Comskega jezera sta se sestala v znameniti vili d'Este japonski poslanika v Rimu in Berlinu. Z njima je prišlo mnogo poslaniških svetnikov in vojaških atašeev. Sestanek je trajal tri ure, nakar je izšlo naslednje sporočilo za liste:

»Vila d'Este ni bila slučajno prizorišče sestanka, ker je bilo zanj mnogo priložnosti in v Rimu in v Berlinu. Hoteli smo s tem opozoriti, da sta tu sklenila italijanski in nemški zunanji ministri dogovor, ki je bil plodonosan za blaginjo in moč obeh prijateljskih držav in za Japonsko, to je za vse države, ki pripadajo paktu proti kominterni. V tem srečnem predznaku smo danes proučili vprašanje tesnejšega sodelovanja Tokio z državama osti.«

Poslanika bosta ostali v vili d'Este do nedelje.

London, 4. avg. AA. (Reuter). Nocojšnji »Evening Standard« razpravlja o priliki konference japonskih veleposlanikov, akreditiranih v Rimu in Berlinu o morebitnem pristopu Japonske k vojaški zvezi med Nemčijo in Italijo. Članek pravi, da »mora Japonska dobro premisliti, preden se bo odločila za ta korak.« Pravi tudi, da sta sedanja japonska veleposlanika v Rimu in Berlinu že od nekdaj osebo za to, da se sklene vojaška zveza Japonske z Nemčijo ter Italijo.

London, 4. avg. z. V tujakšnjih krogih z veliko pozornostjo spremljajo sestanke japonskih poslanikov v Evropi. Vesti, da razpravljajo na tem sestanku o priključitvi Japonske k italijansko-nemški vojaški zvezi, smatrajo kot odgovor na tesnejše sodelovanje Anglije in Amerike na Daljnem vzhodu in na pričetek vojaških razgovorov v Moskvi.

Pričetek pogajanj 26. avgusta

Rim, 4. avg. o. Pogajanja o pristopu Japonske k italijansko-nemški vojaški zvezi, ki so bila napovedana v skupnem komunikatu japonskih veleposlanikov v Rimu in Berlinu, se bodo pričela po zadnjih informacijah 26. avgusta. Tega dne bo prispela v Neapelj japonska vojaška misija, ki se bo za kratek čas ustavila v Rimu, nakar bo odpotovala v Nürnberg, kjer bo prisostvovala narodno-socialističnemu kongresu, ki se bo pričel 2. septembra. Po tem kongresu se bo japonska vojaška misija vrnila v Italijo. Kakor menijo, bi moglo priti meseca oktobra do službene objave pristopa Japonske k italijansko-nemškemu vojaškemu paktu.

V političnih krogih pripisujejo velik pomen sestanku japonskih poslanikov in sma-

trajo za možno, da so na njem razpravljali tudi o zaključitvi italijansko-japonske trgovinske pogodbe, slične trgovinski pogodbi, ki je bila sklenjena med Japonsko in Nemčijo. Razen tega so razpravljali o možnosti prijateljskega posredovanja Nemčije in Italije v vojni na Daljnem vzhodu. Več japonskih poslanikov bo izdelalo podrobnosti pogodbe o pristopu Japonske k nemško-italijanski zvezi, pogodba pa bo brzkone podpisana v Tokiu.

Pristop Japonske k vojaški zvezi Italije in Nemčije smatrajo tukaj kot najnovejši odgovor na stremeljenja zapadnih sil, da bi pritegnile Rusijo v tabor proti totalitarnim državam.

Vojaška konferenca v Tokiu

London, 4. avg. o. Po informacijah lista »Daily Telegraph and Morgenpost« iz Tokia je bila odločilna važnost konferenca, ki so jo imeli vojni ministri Itagaki, šef generalnega štaba princ Kani in generalni inšpektor Nišio. Po trditvah iz zanesljivega vira je bil glavni predmet posvetovanja način, kako bi se pospešila zaključitev vojaške zveze z Nemčijo in Italijo.

Odmev v Angliji

London, 4. avg. o. Kakor poroča United Press, izjavljajo v tujakšnjih političnih krogih glede nameravanega skorajšnjega pristopa Japonske k vojaški zvezi Italije in Nemčije, da bi bil ta korak zelo razumljiv z ideološkega stališča, da pa bo ž njim postala še bolj verjetna odpoved angleško-japonske trgovinske pogodbe ter proglasi- tev angleško-ameriškega embarga proti Japonski v teku prihodnjega leta. V tem primeru Japonska po mnenju strokovnjakov ne bo mogla dobavljati iz Nemčije in Italije surovin, ki jih je sedaj dobivala iz angleškega imperija in Zedinjenih držav. Omenjeni krogi v Londonu izjavljajo od- kritje, da bi se s takim korakom Japonske razširilo ozračje ter da bo nato še bolj ojačeno angleško-ameriško podpiranje Kitajske.

V Nemčiji molče

London, 4. avgusta. AA. Reuter javlja iz Berlina: Nemški uradni krogi v Berlinu izjavljajo, da jim ni popolnoma nič znanega o tem, da bi Japonska nameravala pristopiti k italijansko-nemški vojaški zvezi. Nočejo niti povedati, če bi Nemčija tak korak pozdravila. Notranji politični krogi pa izražajo sumnje, če bi Nemčija v tem trenutku pozdravila pristop Japonske k tej zvezi. Pravijo namreč, da bi bil odmev v Moskvi in Washingtonu po vsej verjetnosti zelo neugoden.

Velike demonstracije proti Angliji

Tokio, 4. avg. br. Danes so bile prireje- ne največje demonstracije proti Angliji, kar jih je bilo dosedaj v japonski prestolnici. Pri njih je sodelovalo nad pol milijona ljudi. Po vsem mestu so razširili na stotine letakov, v katerih ostro napadajo Anglijo in zahtevajo od vlade prekinitev vseh odnosov. Demonstranti so krenili pred angleško poslatništvo, kjer so dolgo vzklikali proti Angliji, nato pa je petčlanska deputacija izročila zastopniku poslaništva obširno spomenico. V njej zahtevajo takojšnji sprejem vseh japonskih zahtev.

Načela falange temelj nove španije

Burgos, 4. avg. br. General Franco je izdal danes odlok, s katerim se spreminja statut španske falange. S tem odlokom se proglašajo načela in ideje falange za temelj nove španske države. Falanga je dobila s tem odlokom dalekosežna pooblastila, med drugim pravico kontroiranja španske zunanje politike, vrhovno nadzorstvo nad ljudsko vzgojo, nad tiskom in propagando. Zaukrat se ni podrobnejših informacij, vendar pa kaže ta odlok na to, da se je general Franco končno veljavno odločil za priključitev španije k osi Rim-Berlin.

V vojaških krogih, ki so že dosedaj zelo kritično gledali na falango, je ta odlok izzval veliko ogorčenje in je pričakovati, da bo prišlo sedaj do odločilnega obračuna med falangisti in konservativno monarhističnimi krogi, ki imajo glavno zaslonbo v vojski.

Vladna kriza na Nizozemskem

Amsterdam, 4. avgusta br. Nizozemska kraljica je danes po večdnevni konzultacijah poverila mandat za sestavo nove vlade voditelju krščanske katoliške unije Dekers. Dekers je star 70 let in spada med najkonservativnejše nizozemske politike. V političnih krogih dvomijo v uspeh njegove misije.

Italijanski manevri

Milan, 4. avgusta. AA. (Stefani). Vrhovno poveljstvo je izdalo tole sporočilo: Prva faza manevrov je končana. Vojska se je v vsakem pogledu blestaje postavila. Zanimivi so bili rezultati: neki konjeniški polk je prehodil 100 km, neka motorizirana divizija 130 km, neka oklopna divizija 150 km. Morala vojaštva je bila odlična. Ceste in vsa druga prometna sredstva so odlično funkcionirala. Kralj in cesar si je večerj ogledal predele, kjer operirajo »rdeče čete«.

Knez namestnik Pavle v Sloveniji

Beograd, 4. avgusta. AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in knežinja Olga sta danes ob 19.30 dopotovala iz tujine v Kranj. Z njima sta se vrnila tudi Nj. kr. Vis. kneževici Aleksander in Nikolaj.

Beleške

Skupščini JNS in OJNS v Slovenj Gradcu preloženi

Iz banovinskega tajništva JNS nam poročajo:

Zaradi tehničnih zaprek sta sreski skupščini JNS in OJNS, ki bi imeli biti v nedeljo 6. t. m. ob pol 10. dopoldne pri Golu v Slovenjem Gradcu, preloženi za teden dni. Vrhili se bosta torej v nedeljo 13. t. m. Vse somišljenike prosimo, da vzamejo to obvestilo na znanje in o njem obvestijo svoje prijatelje in znance.

Volitve delavskih zaupnikov

Glasiło krščanskih socialistov »Delavska pravica« objavlja pregled rezultatov volitev delavskih zaupnikov v 69 obratih in podjetjih, kjer so bile postavljene liste narodnega delavstva, socialistične strokovne komisije, krščansko-socialne Jugoslovanske strokovne zveze in Jugos. Svobodne strokovne organizacije (narodni delavci, socialisti in krščanski socialisti) so od skupaj 285 zaupnikov dobile 274 mandatov, Jugoslovanci pa 11.

Še nekoliko statistike

V Sarajevu izhaja kot glasilo tamošnje- ga nadškofa dr. šariča novinarsko odlično urejvanje »Katolički tjeđnik«. Zadnja številka je izšla na 12 straneh, ker ima po- sebnost priloge posvečeno ustoličenju sara- jevskega pomožnega škofa dr. Smiljana Če- kade. Kot verski list objavlja »Katolički tjeđnik« tudi poročila o ljubljanskem kon- gresu Kristusa Kralja. Poročilo ima točno 100 vrst, od katerih je 56 vrst posvečenih poteku in sliki kongresa. 44 vrst pa na- števanju cerkvenih in posvetnih odličnikov, ki so se kongresa udeležili.

»Katolički tjeđnik« razpravlja v isti šte- vilki tudi o ministrantih in važnosti njih- ove funkcije pri cerkvenih opravilih ter o nemorali v naših podeželskih javnih kopa- liščih. Ministrantom je posvečenih 105 vrst, nemorali v kopalniščih pa 97 vrst.

Sporazum in med Hrvati naseljeni Srbi

Vilderjeva »Nova riječ« objavlja uvod- nik o stališču Srbov do sporazuma. Med drugim pravi:

»Srbski kmet naj se prav nič ne boji ne sporazuma, ne tega, kar se lahko zgodi po njegovi sklenitvi. Tak strah bi bil neutemeljen, tudi če bi res obstajala med Hrva- ti težnja, da Srbe, ki prebivajo med Hrva- ti, po sporazumu potisnejo na stran, ali jih celo prično preganjati. Število Srbov, ki prebivajo med Hrvati, je tako veliko, da bi se izjalovil že v naprej vsak slični po- sus. Kdor veruje v možnost zapostavlja- nja Srbov v hrvatskih krajih, podcenjuje kompaktnost in kakovost srbskega življa. Ugotoviti pa je treba, da ni bilo mogoče še do danes zaslediti nobenega znaka ali pojave, ki bi upravičeval sum, da misli hrvatsko narodno vodstvo po sklenitvi spo- razuma zapostavljati Srbe. Hrvatski kmet- ski narod je šel skozi šolo bratov Radičev ter zaupa vodstvu dr. Mačka, ki je jamstvo, da lahko mirno gledamo na razvoj dogod- kov v naši skupni bodočnosti. Na izpade in grožnje neodgovornih skrajnežev pa se sploh resnim ljudem ni treba ozirati. Dej- stvo pa, s katerim moramo računati Srbi, naseljeni med Hrvati, je to, da smo z nji- mi nerazrušno povezani in da je Hrvatska prav tako naša, kakor je ožja domovina Hrvatov.«

Ponovne volitve v sarajevsko obrtniško zbornico

V Sarajevu so imeli volitve v tamošnji obrtniško zbornico. Glavni volilni odbor pa je razveljavil volitve, ker se je izkaza- lo, da so volili tudi »mrtvi« že davno po- kopani obrtniki. Volilni odbor je razpisal nove volitve, ki se bodo vršile 27. avgusta. Volilna borba se bje med listama zdru- ženih opozicionalcov z nosilcem Maričem in listo obrtnikov, ki so pristisli politike JRZ.

Iz podružnice JSZ v Tržiču

»Delavska pravica« objavlja dolgo poro- čilo o bojih in težavah v podružnici kr- ščansko-socialne Jugoslovanske strokovne zveze v Tržiču, ki je bila svoje dni naj- močnejša organizacija JSZ. Pred dobrim letom so objavili listi, da je celotna tr- žiška podružnica JSZ vstopila v Jugos in da so bili s tem soglasni vsi njeni člani. Dejansko je stvar potekala takole:

Z ozirom na to da je odbor podružnice JSZ sklenil prestopiti v Jugos, je sku- pina članov prijavila izredni občni zbor, ki bi se imel vršiti 29. januarja 1939. Sre- sko načelstvo je ta izredni občni zbor pre- povedalo na podlagi izjave tržiškega žu- pana, da je odbor podružnice JSZ v Tr- žiču soglasno sklenil prestop v Jugos. Zaradi tega je obstoj podružnice prenehal, ker nima več odbora in članov. Nezado- voljni člani tržiške podružnice JSZ so na- to začeli zbirati po Tržiču podpise, da do- kažejo svoj obstoj in so ponovno zahtev- ali dovolitev sklicanja izrednega občnega zbora podružnice. Tudi ta izredni občni zbor je bil najprej napovedan, končno pa vendar dovoljen. Na njem je dobila po- družnica JSZ v Tržiču novi odbor. Ostala je samo brez inventarja in premoženja, ki so ga vzeli za svojega Jugoslovanci. Zama- so bile vse prošnje in intervencije. Nastopi- ti je moral pravni zastopnik, ki je pred sodiščem dosegel sklep, da mora podruž- nica Jugosaraz vrniti podružnici JSZ njen inventar in premoženje.

»Inventar — pravi končno »Delavska pravica« — in premoženje, ki sta ga za- drževala župnik Vovk in prejšnji tajnik Franč Prešeren, nam je bil končno vrnjen. Pri pregledu pa smo ugotovili, da nam manjka več stvari. Tako so nam n. pr. iz- maknili božje razpelo, ki je viselo v sto- riših JSZ. V knjižnici so zmanjkala vsa najboljša dela. Vrnili nam še tudi niso pisalnega stroja.«

Iz češke in Slovaške

Nemške svečanosti v Pragi in Kladnu — Ustavljeno iskanje korupcionistov na Slovaškem

Po poročilih nemških listov, izhajajočih na ozemlju češkomoravskega protektorata, bo 10. t. m. »velikonomski dan na prane- mskih tleh v Kladnu«. V ta namen bodo po- tovali v Kladno Nemci iz vseh krajev pro- tektorata. Dva dni prej bo velika proslava na praških Hradčanih. Udeležila se je bo tudi narodnosocialistična mladina iz Sa- ške in nemške Šlezije. Mladina bo nasta- njena v prostorih sokolskega stadiona.

V Prostějovu je bila otvorjena nemška šola, v katero so vpisali 15 nemških in 126 čeških otrok. Prebivalstvu se na vse mo- goče načine priporoča, naj pošlje svoje de- co v nemško šolo, češ da se v bodoče nikjer v protektoratu ne sme več dogoditi, da bi Nemec na nemško vprašanje dobil češki odgovor: nerazumim. To geslo je izdal praški nemški podžupan dr. Pfitzner in narod- nosocialistična stranka zahteva, da se če- ška javnost ravna po njem.

V čeških Horomečicah so Nemci posta- vill spomenik Veliki Nemčiji pred sokol- skim domom. Ker je bil nemoč spomenik poškodovan, je bilo določeno, da odslej dan in noč straži spomenik po šest čeških meščanov.

Ko je lansko leto oktobra meseca pre- vzela slovaška ljudska stranka vso oblast na Slovaškem, je vlada odredila preiskavo in sodni postopek proti onim političnim de- lavcem, ki so se na korupten način oboga- tili s svojim političnim delovanjem. Vlada- ni listi so napovedovali senzacionalna odkrit- ja, toda po desetih mesecih javnost še ni ničesar čula o korupcionistih starega re- žima. Vlada je pač sestavila spisek kakih 300 oseb, ki bi prišle v poštev za preiskavo in sodni postopek; cela stvar pa je sedaj utihnila, ker pristaneh prejšnjega režima ni bilo mogoče dokazati koruptne oboga- titve in obogatitve kot take. Pač pa se je pokazalo, da so posamezni odlični činite- lji.

Madžarska zarota na Slovaškem

Bratislava, 4. avg. br. Danes je bil izdan uradni komuniké, po katerem je policija odkrila tajno madžarsko zaroto, ki je pri- pravljala prevrat na Slovaškem in pri- ključitev k Madžarski. V zvezi s tem od- kritjem je bilo aretiranih 33 najuglednej- ših predstavnikov madžarske narodne manjšine na Slovaškem.

Nastop nemškega poslanika v Bratislavi

Bratislava, 4. avgusta. br. Včeraj je prvi nemški poslanik na Slovaškem, bivši ljub- ljanski generalni konzul dr. Bernhard, iz- ročil predsedniku slovaške republike dr. Ti- su svoja poverljiva pisma. Pri tej priliki je v svojem govoru naglasil, da si hoče po svojih najboljših močeh prizadevati, da se bolj poglobi prijateljske odnose med Slo- vaško in Nemčijo. Dr. Tiso je v svojem od- govoru izrazil zahvalo Hitlerju in Nemci- ji, ki je z imenovanjem svojega diplomatskega zastopnika znova pokazala svojo skrb za Slovaško, ki se v polni meri zaveda svo- je hvalčnosti do Nemčije in njenega vodi- telja, kateremu se ima slovaški narod za- hvaliti za svojo končno osvoboditev.

Kjoseivanov pojde v Rim

Rim, 4. avgusta. AA. (Havas). Predsed- nik bolgarske vlade Kjoseivanov bo v krat- kem uradno obiskal Rim.

Letalska nesreča pri Gorici

Rim, 4. avg. AA. Pri Gorici je strmogla- vilo na zemljo neko vojaško letalo. Pilot se je ubil. Vzrok nesreče ni znan.

Potresni sunki v Turčiji

Carigrad, 4. avgusta. br. V Ankari in vseh južni Turčiji so snoti zabeležili precej močne potresne sunke. Po dosedanjih po- ročilih tokrat potres ni napravil večje škode.

„Heroji Sovjetske unije“

Pod to oznako je bilo te dni, kakor po- ročajo listi, uvedeno v Rusiji posebno od- likovanje z zlato medaljo in obliki petero- krake zvezde. Odlikovanje bo izročeno vsem onim, ki so se s kakim posebnim, ju- naškim činom ovekovečili in si pridobili trajne zasluge za državo. V primeru, da odlikovanec stori novo junaško dejanje, ki mu daje pravico do enakega odlikovanja, mu bo država postavila v rojstnem kraju bronast kip s primernim napisom. V pri- meru, da se z novim junaškim aktom iz- kaže v tretje, mu bo država postavila bronast kip tudi v Moskvi na posebnem prostoru pri palači vrhovnega sovjeta.

O uvažanju novih odlikovanj v Rusiji smo na tem mestu že večkrat poročali. Priznavanje osebnih zaslug, ki je v na- sprotnj z nekdanjimi boljševiški načeli, dokazuje, da se tudi v Rusiji kult kolekti- vizma močno umika pred priznavanjem osebnosti, kadar ta zasluži priznanje. Oči- vidna je nadalje težnja, da se s takimi in podobnimi odlikovanji, ki naj poudarijo po- smenjanja vredne zgleda, skuša povzdigniti patriotično razpoloženje širokih množic.

Razpoloženje v Nemčiji

Berlinski poročevalec budimpeštanskega vladnega organa »Pester Lloyd« takole si- ka trenutno razpoloženje v Nemčiji:

»Četudi se v Berlinu že opaža v politi- čnem pogledu politično razpoloženje, se vendar ne more reči, da bi bila politična napetost popustila. Hitler in zunanji mini- ster Ribbentrop sta se v začetku meseca nepričakovano vrnila z dopusta v Berlin. Prekinitev dopusta sicer ni bila dolga, toda že prekinitev sama na sebi dokazuje, da nemška politika tudi v tem visokem polet- ju z napeto pozornostjo zasleduje razvoj dogodkov. Med obema velesilama osi se vrši stalna izmenjava misli o mednarod- nem položaju. Verjetno je, da se bo ta iz- menjava misli v bližnjih dneh še povečala, kajti ne gre le za gđansko vprašanje, ki je slej ko prej na dnevnem redu, temveč tu- di za razvoj dogodkov na Daljnem vzhodu in pa predvsem za vojaška pogajanja v Moskvi, ki gotovo nudijo dovolj snovi za razgovore med Berlinom in Rimom. V Ber- linu o uspehu teh pogajanj navzlic london- skemu in pariškemu optimizmu še vedno niso povsem prepričani.«

Iji Hlinkove stranke dobivati znatne vsote iz Madžarske, Poljske in od drugod. Razen tega je prišlo na dan, da so mnogi hlin- kovci sedeli v upravnih svetih židovskih podjetij, kar vse je arizacija teh podjetij sedaj odkrila. Spisek 300 oseb je skopel na tri žide in dva agrarca, nakar je bilo postopanje proti korupcionistom ustavlje- no.

V praških čeških krogih so razširjene vesti, da pride na jesen do temeljite re- konstrukcije protektoratske vlade. Vanjo bodo poklicani predvsem fašisti iz skupine »Vlajka« (Frapor). Ta politična smer ima med Čehi malo pristašev. Vsega je fašistov le par tisoč in njihove glavne postojanke so v Moravski Ostravi, Brnu in Pragi. Fa- šisti povsod sodelujejo z Nemci in se ve- dno udeležujejo vseh nemških slavnosti.

Slovaška službena agencija »Slovak Press« poroča, da bo papirnati denar biv- še češkoslovaške republike, ki je žigosan z značko »Slovensky štát«, ostal v prome- tu še dve leti, nakar se bo šele zamenjal z novim slovaškim denarjem. Pred dnevi so prišli v promet novi slovaški petkron- ski kovanci, ki so bili izdelani v vrednosti 25 milijonov kron. Čim bo kovanje tega denarja končano, bo slovaška državna kov- nica v Kremnici začela izdelovati nove sre- brne kovance po 10 in 20 kron.

Pariški oficiozni organ »Temps« poroča, da se je 1. avgusta izkrcalo v francoski luki Boulogne 541 Čehov, ki so se prepe- ljali v Francijo s Poljskega, kjer so pre- živeli nekaj tednov. Prepeljala jih je poljs- ka ladja »Chrobry«. Čehi so se ustavili nekaj časa v Parizu, od tam pa so odpo- tovali najprej v Marseille, od koder jih bo- do francoske ladje prepeljale v francosko severno Afriko. Vsi so se namreč odločili, da vstopijo v francosko vojsko.

Strašna eksplozija v Londonu

London, 4. avg. br. Danes popoldne je nastala v središču mesta v neposredni bli- žini katedrale Sv. Pavla strahovita eksplo- zija. Dejstvo, da je bila od eksplozije po- rušena velika trinadstropna hiša, kaže na to, da gre za nenavadno veliko količino eksploziva. Eksplozija je bila tako silna, da so daleč naokrog popokale vse šipe, na sosednjih hišah pa je popokalo tudi zidov- je. V katedrali Sv. Pavla ni ostala cela niti ena šipa, z oltarjev pa so popadali kipi, svečniki in slike. Velik steklen lestencec je treščil na tla in se popolnoma razbil. Po dosedanjih ugotovitvah je bilo 8 ljudi ubi- tih, okoli 30 pa več ali manj hudo ranjenih in so jih morali prepeljati v bolnišnico. Pravi vzrok eksplozije še ni ugotovljen, domnevajo, da je eksplozija kakaj taj- na zaloga eksploziv irskih teroristov. Eks- plozija je izzvala v mestu veliko razbur-jenje. Policija je uvedla preiskavo in izvr- šila večje število aretacij.

Gospodarska poga- janja z Italijo

Rim, 4. avg. o. Delo italijansko-jugoslo- venskega stalnega gospodarskega odbora, ki je te dni zasedal v Rimu, je končano. Predsednika italijanske in jugoslovanske delegacije senator Amadeo Giani in dr. Sava Obradović sta podpisala zaključni protokol, ki določa količine trgovske izme- njave v tekočem letu. Na podlagi tega se pričakuje znatno povečanje trgovskega prometa med Italijo in Jugoslavijo. Isto- čano sta zunanji minister Ciano in ju- goslovanski poslanik Boško Hristić podpi- sala sporazum, s katerim se pogodbe in konvencije, sklenjene med Italijo in Ju- goslavijo, v kolikor so v veljavi, razširjajo tudi na Albanijo.

Vojvoda Kentski na poti na Bled

Benetke, 4. avgusta. e. Vojvoda in voj- vodinja Kentska sta danes prispela v Be- netke. Po ogledu umetniške razstave in nekaterih drugih znamenitosti sta nadalje- vala pot proti Ljubljani, odkoder bosta krenila na Bled, kjer bosta gosta jugoslo- venske kraljevske rodbine. Kakor znano, odpotuje vojvoda Kentski v jeseni v Av- stralijo.

Kongres zastopnikov pokojniških zavodov

Sarajevo, 4. avg. o. V nedeljo bo v Sa- rajevu kongres zastopnikov pokojniških zavodov za zasebne nameščence iz Zagreba, Ljubljane, Beograda in Sarajeva. Kongre- su, ki bo v mestni posvetovalnici, bo pre- sedoval načelnik ministrstva za socialno politiko Dušan Jeremić. Na dnevnem redu bodo važna vprašanja socialnega zavarova- nja.

Iz državne službe

Beograd, 4. avgusta. e. Napredovali so: za višjega monopolnega kontrolorja pri tobačni tovarni v Ljubljani Anton Ravni- kar, za katastrskega inšpektorja 6. skupi- ne katastrski geometer Albin Kelbi pri fi- nančnem ministrstvu, Leopold Albič pri katastrski upravi v Dolnji Lendavi, Fran Trnovc v Ljubljani in Jože Sever v Skof- ji Loki; za višjega katastrskega geometra 6. skupine Zdravko Grafenauer v Petrov- gradu, za katastrskega geometra 7. skupi- ne Anton Rijavec v Požarevcu. Premeščen je davčni kontrolor Stanko Snabl iz Dravo- grada v Prevalje, upokojena pa sta višji davčni kontrolor v Ptujtu Fran Košar in glavni arhivar Finančne direkcije v Ljub- ljani Fran Setina.

Vremenska napoved

Zemunska: Po večini oblačno v zapad- nih krajih, kjer bo deževalo in bodo po- nekod tudi nevihte, delno oblačno v osta- lih krajih Jugoslavije. Na zapadu se bo nekoliko ohladilo, v ostalih predelih pa se bo temperatura dvignila.

Dunajska: Močno oblačno, od časa do časa deževno z nevihtami, manjši pades temperature, zapadni vetrovi.

Krožni let po naši državi

Velikemu letalskemu mitingu, ki bo v nedeljo popoldne na ljubljanskem letališču, bo prisostvoval tudi Nj. Vis. knez namestnik Pavle, ki je daroval za zmagovalca krožnega leta prehodni pokal

Ljubljana, 4. avgusta. Jutri v soboto se bo začel prvi krožni let lahkih letal po Jugoslaviji. 11 letal bo nastopilo v plemeniti borbi za prehodno darilo Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Tekmovalci so se že dalje časa z vso vmeno pripravljali in nekateri med njimi, v prvi vrsti Beograščani in tudi nekateri Zagrebčani, so že nekajkrat preleteli progo, ki so si jo izbrali za tekmovalce.

Poročali smo že, da bo sodelovalo 11 letal. Za start so tekmovalci izbrali različne kraje, vsi pa bodo pristali na cilju v Ljubljani in sicer v nedeljo točno ob 15. Je to pogoj v razpisu, vprašanje pa je, če se bo to uresničilo, kajti, ni malenkost, točno izpolniti stavljenega pogoja, ker se lahko med letom pripeti marsikaj nepredvidenega. Posamezni tekmovalci so si izbrali naslednje proge:

Sarajevčan g. Simić (spremljevalec Stojan Vukovac) bo letel na šolskem letalu Fizer na progi Sarajevo - Rajlovac - Novi Sad - Borovo - Zagreb - Ljubljana, kar znaša 628 km zračne poti.

Naslednjo startno številko, to je 2, ima Zagrebčan g. Matanovič, ki je obenem edina ženska udeleženka (spremljevalec g. Pavičič). Tudi ta bo uporabila šolsko letalo Fizer, njena proga pa znaša 782 km: Zagreb - Banjaluka - Novi Sad - Osijek - Zagreb - Ljubljana.

Enako šolsko letalo Fizer bo vodil tudi drugi Zagrebčan g. Farbak, ki bo letel na progi Zagreb - Banjaluka - Borovo - Zagreb - Karlovac - Maribor - Ljubljana, to je 805 km. Njegov spremljevalec bo g. Kos.

Najdaljšo progo si je izbral tretji zagrebški udeleženec g. Heteny, ki spremljevalec g. Polakom. Letel bo na angleškem športnem letalu na 1621 km dolgi progi Zagreb - Borovo - Niš - Skopje - Beograd - Zagreb - Ljubljana.

Naslednji startni številki imata oba ljubljanska udeleženci. Dr. Staneta Rapeta domače športno letalo ima št. 5. Izmed vseh ima najhitrejši motor, za progo pa si je izbral Ljubljana - Zagreb - Pančevo - Skopje - Beograd - Zagreb - Ljubljana, kar znaša 1509 km ali po dolžini druga najdaljša proga. Letalo je enosedežno in zato dr. Rape ne bo imel spremljevalca.

Drugi ljubljanski g. Perdan (spremljevalec Vesel) bo tudi letel na šolskem letalu Fizer. Njegova proga meri 802 km: Ljubljana - Zagreb - Banjaluka - Borovo - Novi Sad - Borovo - Zagreb - Ljubljana.

Vsi naslednji udeleženci so člani beograjskega oblastnega odbora Aerokluba. Startno številko 7 ima g. Depolo, ki se je izjemno Sarajevčan, izbral najkrajšo progo, dolgo 738 km: Beograd - Kraljevo - Beograd - Borovo - Zagreb - Ljubljana. Njegovo letalo je šolski Fizer, spremljevalec pa g. inž. Spasić.

Miloš Drakulić ne bo imel spremljevalca, letel pa bo na športnem letalu znamke »SIM VI«. Njegova tekmovalna proga je Beograd - Kraljevo - Niš - Beograd - Bela

Crkva - Novi Sad - Beograd - Zagreb - Ljubljana. Proga je dolga 948 km.

Tudi vsi ostali Beograščani imajo športna letala. Na št. 9 bo tekmoval g. Radmile Milenković (spremljevalec J. Princip), njegova 1165 km dolga proga pa je Beograd - Niš - Kraljevo - Novi Sad - Bela Crkva - Beograd - Borovo - Zagreb - Ljubljana.

Startno št. 10 ima g. Milutin Anastasić, ki ga spremlja g. Zivanović. Letel bo na progi Beograd - Niš - Skopje - Beograd - Borovo - Zagreb - Ljubljana, kar znaša 1175 km.

Zadnjo startno št. ima končno inž. D. Bojović s spremljevalcem g. Caričevićem in V. Petrovićem. Njegova proga Beograd - Skopje - Beograd - Borovo - Zagreb - Ljubljana je dolga 1351 km.

Za priveditev so darovali razne visoke osebnosti prav dragocene nagrade. Med najlepšimi je prehodni pokal za zmagovalca Nj. Vis. kneza namestnika Pavla, ki bo tudi sam osebno prisostvoval letalskemu mitingu v nedeljo popoldne. Danes je prisel v Ljubljano komandant letalstva g. Milojko Janković, ki bo obenem zastopal vojnega ministra. Prispeli bodo še drugi letalski strokovnjaki, med njimi zastopnik središčne uprave Aerokluba, znani letalec g. Tadija Sondermajer.

V nedeljo popoldne bo torej pristalo v Ljubljani 11 letal. Cilj krožnega leta bo obenem znak za začetek velike letalske priveditve z najrazličnejšim in zares izbranim sporedom. Podrobnosti smo že javili, ponovno pa hočemo opozoriti na nastop naših vojaških lovskih letal. Med vsemi jugoslovanskimi mesti bo Ljubljana prva, ki bo imela priliko obudovati drzne skupinske akrobacije naših lovcev na českih letalih znamke »Avia«. Posebnost bodo tudi skupinski skoki s padobranci. Med gosti, ki bodo izvajali to točko, naj omenimo znanega Beograščana g. Saica in Zagrebčana g. Vitanovića in Bogdanovića. Prav posebna privlačnost občinstva bodo seveda potniški poleti nad Ljubljano v športnem ali potniškem letalu, kakor bo pač kdo želel. Za 10 dni za člane in 20 dni za nečlane se bo lahko vsakdo dvignil v višave na športnem letalu, za 40 dni pa na potniškem, kjer je prostora tudi za večjo družbo. Vstopnine ni nobene, pač pa bodo priveditelji prodajali lične spominske znake po 5 din, ki bodo obenem legitimacija za pristop na letališče. Potniški poleti se bodo začeli že v soboto ob 15. in bodo trajali do noči, v nedeljo pa je čas letenja od 8. do 12. in nato, če bo dopuščal čas, še po končanem sporedu. Letalski miting v nedeljo se bo začel približno ob 15.30.

Ljubljanski Aeroklub je poskrbel za 3 posebne vlake, ki bodo vozili iz Ljubljane na letališče in po končanem sporedu tudi nazaj. Iz Ljubljane bodo vlaki odhajali ob 13.40, 14.15 in ob 15., z letališča pa se bodo vračali ob 18.30, 19. in 19.33. Cena vlaka za tja in nazaj je samo 5 din.

Nastop gledaliških umetnikov iz Beograda

Drevi se bodo ljubljancem na vrtu »Zvezde« predstavili z izbranim programom prvaki beograjskega gledališča, ki so te dni nastopili svojo turnejo po državi. Doslej so priredili svoje zanimive večere že v raznih krajih, posebni uspeh pa so dosegli v Zagrebu in Rogasji Slatini. V skupini so najuglednejši člani beograjskega gledališča, znana umetnica komičarka Zanka Stokićeva, mlada in nadarjena igralka in avtorica nekaterih uspešnih komedij, Ljubinka Bobićeva, eden od najprijetnejših beograjskih igralcev Pavle Bogatinčević, potem Jakšić in drugi. Na programu

Zanka Stokićeva

imajo odlične humoristične točke, originalne in ponovljene, s katerimi so imeli velike uspehe v Beogradu in tudi v notranjosti države. Drevi imajo na programu odlomke iz znamenite Nušičeve »Gospice ministrice«, »Cerkvene miši« in druge, kakor tudi originalne duhovite improvizacije.

Vsi beograjski umetniki, ki bodo drevi nastopili na vrtu »Zvezde«, so zares umetniki visokih sposobnosti, ki so dosegli veliko popularnost pri srbski publiki. Tako je Zanka Stokićeva ena od naših najpopularnejših umetnic. Njena umetnost je tako močna in prepričljiva, da je pokojni Nušič v svojih komedijah pisal posebne vloge za njo. Ena izmed teh je tudi vloga v »Gospice ministrice«, kjer je Stokićeva pokazala vso moč svojega umetniškega talenta. V tej vlogi se bo drevi predstavila tudi ljubljanski javnosti. Sicer pa so njeni nastopi na odru tudi ob drugih prilikah napravili iz nje popularnega umetnika, ki ima svoje ime zvezano s celo vrsto duhovitih anekdot.

Druga ljubljanka beograjske publike, Ljubinka Bobićeva, ima poleg svojih gledaliških uspehov v Beogradu in drugod tudi odlične uspehe v književnosti. Poseben uspeh je dosegla s svojima komedijama »Otmeno društvo« in »Naši maniri«, ki sta bili z velikim uspehom prikazani na prestolniskih sceni, a sta bili osvojeni tudi od nekaterih drugih naših važnejših gledališč. Drugače kot igralka predstavlja Bobićeva s svojo živahnostjo, temperamentnostjo, ženskostjo in s svojo psihološko zrelostjo

Ljubinka Bobićeva

eno izmed najmočnejših sil v našem gledališkem svetu. Tako bo imela ljubljanska javnost tokrat priliko, da spozna umetnost dveh najbolj znanih srbskih umetnic. Med člani turnee zaslužita posebno pozornost gg. Bogatinčević in Jakšić, ki sta si tudi

Svidenje Belokrajincev in Panoncev

Mala je Slovenija, pa vendar tolikšna regionalna pestrost! To se kaže tudi v narodnih nošah in narodnih običajih. Posebno zanimive so razlike, a vendar sorodnost med Belokrajinci in Panonci. Doslej pri nas nismo še imeli prilike, prisostvovati narodne-

Orači iz Lancove vasi

mu festivalu, ki bi združeval belokranjske in panonske skupine. Ze zato bo festival slovenskih narodnih običajev 5. in 6. t. m. v Mariboru posebno zanimiv. Spored festivala je izredno bogat. Prireditve je skrbno pripravljena ter se ji obeta popoln uspeh. Ko so naši predniki še častili drevesa...

Orači, še vedno živem na Dravskem polju. Orači so še zelo dobro ohranjeni kulturna ostalina drevesnega češenja v zaščito proti Zimi — Morani. Tudi ta obredni običaj bomo videli na Mariborskem festivalu danes in jutri.

Kako sta bila zakonca Hribernika umorjena

Škofja Loka, 4. avgusta. Čeprav je že četrti dan, odkar je bil odkrit strašen zločin pri Sv. Barbari, občina Zmice, zanimanje javnosti za umor zakoncev Hribernikovih, po domače Jamnikovih, ni prav nič popustilo. Kamorkoli prideš, povsod govore ljudje o zločinu, ki prekaša po svoji skrivnosti in bestialnosti vse, kar jih je škofjeloški okraj doživel v zadnjih letih.

Skoro čisto natančno je zdaj dognano, kako so potekale strahotne nočne ure pri Hribernikovih. Zločinec se je pripeljal do Hribernikove hiše skozi gozdove in gmajne. Nihče ga ni opazil. Do večera se je drževal v borovem gozdiču, ki stoji nedaleč od Hribernikove hiše. Ko pa se je naredila noč, se je vtihotopil v hišo prav v času, ko sta zakonca pokladala živini. Povediti namreč moramo, da je Jamnikov hlev od hiše proč pod gorskim grebenom. Hribernik Janez je šel spat okrog 11. ure in je bil tedaj, ko je prišel zločinec k njegovi postelji, sredi najtrdnjega spanja. Kraj njega ob steni je ležala žena. Nikake verjetnosti ni, da bi se bila vršila med zločincem in 57-letnim Janezom kakor borbena. Če pa je prišlo do spopada, je moral biti ta kaj kratek, kajti tedaj je imel Janez že dve revolverski krogli v sebi in je njegovo življenje zaradi prestreljenega srca pojemale. Ugotovitve kažejo, da je pritisnil zločinec Hriberniku brovning kalibra 6.35 na srce in oddal potem na spečega dva zaporedna strela. Dve prazni patroni sta se našli ob vnožju ubitega, tretjo pa so dobili na tleh

kraj postelje. Žena je morala pri streljih zbežati iz hiše. Namenjen ji je bil tretji strel, ki pa jo je zadel samo v nogo. Morilu pa to ni bilo dovolj. Bržčas je morala žena Marjana napadalec spoznati in to je bilo zanj še usodnejše. Čeprav je v smrtnem strahu bežala, kar so ji dale moči v grapo po pomoč, jo je napadalec dohitel in ji potisnil dvakrat zaporedno bodalo v hrbet. Rane so bile smrtni, kajti zaradi ranjenih pljuč je Marjana izkrevavela kar na mestu, kjer jo je bil zločinec dohitel.

V koliko sta se zakonca Hribernika zaklepala, je težavno reči. Pri begu iz hiše je Marjana bržčas vrata sproti odpirala. To ji je bilo tem lažje, ker so bili nameščeni pri vratih le običajni zapahi in ne ključavnice. Kako so zločin odkrili in v kakšni legi so umorjenca našli, smo že poročali. Marjano so še tedaj, ko so že prišli orožniki iz Škofje Loke do nje, našli odkrito. Potem šele so se spomnili, da bi kazalo nje truplo prekriti s plahto, da ga odtgnejo soncu in mrčesu. Marjanino truplo je bilo opečeno, kraj rane se je zbral roj muh in tudi sicer je bil pogled nanj tako strašen, da so ga vzdražali samo ljudje močnih živcev.

Obe žrtvi zločina so pokopali v torek popoldne na škofjeloškem pokopališču. Pred pogrebom je bila v župni cerkvi sv. Jakoba maša zadušnica, nato je bil pogreb izpred mrtvašnice. Sodna obdukcija je trajala skoro tri ure. Poleg zdravnikov dr. Homana in dr. Kocijančiča in pomožnega osebja je prisostvoval raztelesenju tudi so-

dni pristav, preiskovalni sodnik dr. Danšus 'Dougan. Zakonca Hribernika sta pokopana v skupnem grobu. Pogreba se je udeležilo dokaj sorodnikov, prijateljev in znancev iz gorskih selišč. Pogreb je bil preprost, brez slovesnosti in brez cvetja. Gorski svet je svet svojevrstnih ljudi, ki žive življenje, kakršnega bi mešan komaj domel. Samota iz dneva v dan vtisne v duše teh ljudi svoj neizbrisni pečat. Tujcev se skoraj boje in se jim rajši ognejo, kakor da bi započeli z njimi pogovor. Taka samotarja sta bila tudi Hribernika. Le redkokdaj se je primerilo, da sta imela kakšnega drugega človeka pod svojim krovom. Čeprav sta bila lastnika svojih 100 oralov sveta, je bilo njuno življenje več ko skromno. Kopicenje denarja jima je bil ideal, ki se od njega nista odmaknila, četudi je bil njun zakon brez otrok.

Preiskava je v polnem razmahu. Želimo samo, da bi krajina prizadevanja oblastev rodila čimprej uspeh.

20 let sokolskega dela v Radomlju

Plodno orje že 20 let trdo ledino Sokol v Radomlju. Mnogo je bilo in je še zaprek, ovirajočih podeželsko društvo v hitrejšem razvoju. Mlade sile pa so neuklonljivo vztrajno bijejo boj za doseg začetnega smotra. Uspeh ni izostal, vendar je bilo potrebno mnogo žrtev in idealizma. Pred petimi leti so si Radomljani postavili lasten sokolski dom, ki je eden izmed najlepših na slovenskem podeželju. Ponosno stavbo doma izpolnjuje obirno letno telovadišče. To pa še ni bil konec napredka. Vrste članov so se stalno množile in sistematično delo v telovadnici in narodna zavest sta rasla bolj in bolj.

Pretoklo zimo so se Radomljanke in Radomljani odločili, da si nabavijo svoj društveni prapor, ki naj jim bo vodnik in simbol vztrajnega dela za bodočnost. Prapor so izvezle domačinke. Dne 6. t. m. bo razvite tega prapora, združeno z okrožnim zletom kamniškega sokolskega okrožja. To bo ena izmed večjih sokolskih manifestacij v kamniškem okraju v letošnjem letu.

Slavnost se začne že v soboto 5. t. m. svečer ob pol 21. uri, ko bo velika društvena akademija ob umetni razsvetljavi s simboličnimi telovadnimi vajami in petjem. V nedeljo 6. t. m. ob 9. bodo okrožne tekme naraščajo in deca, ob 10. počastitev mrtvih na tukajšnjem pokopališču, ob 11. slavnostni občni zbor, popoldne ob pol 14. skušnje, ob 15. razvite, nato sprevod po vasi, ob 16. pa telovadni nastop okrožja, domačega društva in olimpijske vrste in staroslovanski plesi v narodnih nošah. Pese bodo izvajali člani in članice društva. Naštudiral je plesne plesni mojster br. Umek. Po telovadi bo veselica s plesom v veliki dvorani. Železniške kakor avtobusne sveze so zelo prikladne in je za železnico izstopna postaja Jarše-Mengeš, za avtobus pa Kreškerjeva gostilna v Preserju. Za brezplačen prevoz bodo na obeh postajah na razpolago vozovi. Prijatelji sokolstva, pridite na slavnost in podprite nas!

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

Krško vabi na dirke in prijeten odmor

Že nekaj let sem je naše Krško polje prebujeno. Sredi poletnih dni, kmalu potem, ko »odbijemo« žeganje pri sv. Ani, patroni leskovske podružnice, odkoder je tako nepozaben pogled čez vso Krško dolino in na njeno zadnjo kuliso, na Gorjanec s Stojdrago, prirejamo konjske dirke. Spočetka je slo vse bolj s težavo in ob domačem sodelovanju. Čas pa je dal prav tudi našim organizatorjem in za nedeljo 6. t. m. bomo imeli na Krškem polju tako obsežne in bogate prireditve, kakor že dolgo ne. Vsak prijatelj konjskih tekmovalcev bo prišel na svoj račun. Obširen spored to neizpodbitno dokazuje.

Krško z okolico pa bo nudilo nekaj prijetnih, nepozabnih ur sredi pokrajine, ki rodi izborna sadje in vse pohvale vredno vinsko kapljico, tudi vsem ostalim, ki imajo le količarko smisla za nepokvarjeno naravo in ljudske posebnosti. Zatorej se le odločite za poset naše doline.

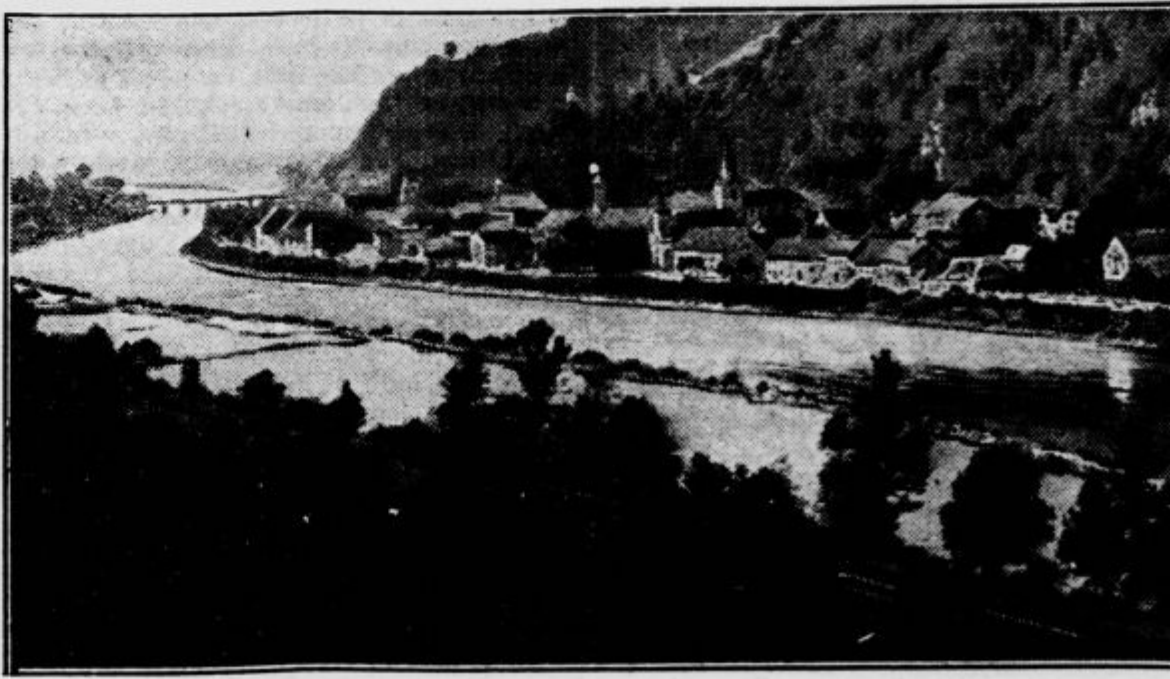
Ob uvozu na našo postajo Videm-Krško vas bo očaral pogled na raztegnjeno Krško polje, koder so se pred dolgimi stoletji borili kmečki prvaki z Matijem Gubcem, za staro pravdo. Tam, kjer so nekdanji naši pradedi krvaveli za srečo in blagostanje svojim potomcem, bomo zdaj v plemenitem tekmovalstvu prikazali uspehe žuljev naših sodobnikov.

Ob sestopu iz vlaka vas bodo pozdravi-

li vinorodni grčki: Libnja, Tršljavec, Nemška gora in druge vinorodne gorice. Izza zelenega trsa pa vas bo kukala pohlevna sv. Rozalija, ki ima svoj domek tik nad našim mestom.

Krško je bilo že pred davnimi, davnimi stoletji prijeten in udoben življenjski prostor za Rimljane, ki so imeli tu važno brodersko pristanišče. Leta 895. je kralj Arnulf daroval Krško svojem prijatelju Valtunu. Friderik III. pa je dal našemu kraju mestne pravice in hranimo na ta dogodek še danes srebrno sodniško palico. Tudi v srednjem veku je bilo pri nas nad vse živahno. Jurij Dalmatin je pisal protestantovske knjige, menda smo pri nas zato odtelej še precej uporniške narave. Čestiti protestantovski očiak je imel v našem kraju dva vneta pomočnika Janeza Ungnada in Adama Bohoriča, ki sta mu pomagala bogatiti prvo slovensko literaturo.

Mimogrede si ogleda vsakdo, ki pohiti do našega prijetnega savskega kopališča tudi hišo, kjer je preživel svoje poslednje dneve slavni zgodovinar Janez Vajkard Valvasor. Zanimiva in poučna je njegova življenjska pot s Starega trga v Ljubljani, mimo Bogenšperka pri Litiji, kjer je učeni mož sestavljal debele knjige o lepota naša zemlje pa je pri tem doživel razkoj svojega bogastva in slednjič do našega mesta. Preden se je začel ukvarjati s pisate-

ljevanjem, je imel vitez Vajkard okrog 30 gradov in eno najbogatejših knjižnic na Slovenskem. Tisk »Slave vojvodinje Kranjske« pa mu je požel vse. Učenjak je prišel na beraško palico in na stara leta je moral na jepergo v Krško. O tem nam priča spominska plošča na hiši, kjer je preživel v pomanjkanju svoja stara leta in ga je tam l. 1693. rešila tudi smrt nevaleznega sveta...

Krška okolica ima izredno pisano zgodovino.

Navedimo le Drnovo, ki je bilo v času Rimljanov bogato mesto Neviodunum. Še danes odkopavajo pridni oratarji mnoge spomenike na stare, slavne dneve. Velika bogatija je bila tam sredi Krškega polja doma. O tem nam pričajo izkopanine: mozaiki, sledovi vodovoda, ki so ga Rimljani potegnili izpod Gorjanec, mnogi ostanki hiš nam govore o važnosti Neviodunuma in drugo.

Kdor se bo napotil v Leskovec, na ma-

lem gričku nad Krškim poljem, bo užival pogled na široko Krško ravnino. Takoj nad vasio se začne dvigati imovina stare Turške graščine. Sredi prijetnih gozdičev leži mavzolej Prešernovega učenca Anastazija Gruna, ki je svoj čas izkencal neprijazno krilatice o slovenski literaturi v cufi...

Naša knjiga se bogati, moč Anastazij Zelenec pa ostaja pozabljen mož dolenjskih gozdov...

Nepozabna bo vsakemu pot do Sv. Duha skozi naše vinograde. Tam imajo že tudi mnogi Ljubljanci svoje weekend-hiše na vinorodnih strminah. Pridelujejo izborna kapljico, toliko hvaljeni cvček. Tistemu, kdor se spusti in spoti v naše klanče diši zakuska s kozarcem vina še posebej imenitno. Nad vse imenitno in živahno pa je pri nas v gorah v jeseni, ko je sv. Urban že razmečel grozdje in cvilijo stikalnice. Tedaj diši nedeljskim izletnikom najbolj sveže pečeni kostanj in imenitna pečenka mladih prašičkov-odrojov. Le pridite tudi tedaj med nas, ko ukajo vsi hrani in vsak domačin pa tudi izletnik pravi sosedu: prijatelj in brat...

Še sto drugih zanimivosti hrani in čuva Krško za svoje prijatelje in posetnike. Nikomur ne bo žal, ki se bo potrudil na naše široke Krške ravnice, da spozna našega kmeta tedaj, ko kaže vzrejo svojih hlevov. Saj so lepo vzrejeni konji ponos slehernega našega človeka, ki se bori za zemljo in z zemljo na tem prostoru že dolga stoletja.

Domače vesti

* Iz Legije koroških borcev. V letošnjem letu, ko praznujemo 20. obletnico, odkar se je naše članstvo borilo za svojo domovino, so se v številnih krajih ustanovile krajevne organizacije, katerim se pridružuje v nedeljo 6. t. m. nadaljnje tri postojanke. V Rajhenburgu bo ustanovni zbor ob 8. zjutraj v gostinskih prostorih »FOD LIPO«. Bivši borci iz Rajhenburga in okolice, pridite na zbor! Bivši koroški borci iz Koprivnice, Podsedre in okolice naj se zberejo ob 10. v Koprivnici pri inž. poročniku Danku. Vsi koroški borci iz Kozjega in okolice pa pridite ob 10. dopoldne v občinsko posvetovalnico, kjer se bo ustanovila tretja postojanka legije v enem dnevu. Vsem trem ustanovnim zborem bo prisostvoval tudi zastopnik glavnega odbora iz Ljubljane, ki bo poročal o delu društva in o potrebi, da skupno manfiramo svojo voljo po izpolnitvi danjih obljub.

* Razširitev beogradske velesejnice. Jesenski velesejem v Beogradu bo odprto od 7. do 17. septembra in bo po dosedanjih prijavah sodeč njegov obisk rekorder. Razstavljavci so namreč že dosegli najlani nad 70 odstotkov razstavnih prostorov. Lani je bilo v tem času najetih komaj 50 odstotkov razstavnih prostorov. Že lani se je izkazala potreba razširitve velesejmskih prostorov. Načrt zdaj izvršujejo in bo sejmšče do prvih dni septembra razširjeno za 35.000 kvadratnih metrov.

— Pri neredni stolici, napetosti črev vsled zapeke prav odlično odjaja naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaostanke prebave nakopičene v črevih. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih.

(Del reg. št. 1047/35)

* Združenje šolskih nadzornikov. Pomladi se je ustanovila v Beogradu organizacija šolskih nadzornikov za vso Jugoslavijo s posebno sekcijo v vsaki banovini. Glede na to se je organizirala že tudi sekcija za dravsko banovino, katere pravila so bila od pristojnih oblastev potrjena in je organizacija že tudi začela poslovati. Za predsednika naše sekcije je bil izvoljen Erjavec, v odboru so pa še Drnovšek (podpredsednik), Rupret (tajnik), Grad (blagajnik) in odborniki Arbriger, Cepuder in Peterlin. Nadzorni odbor sestavljajo Potočnik, Petje in Pestevšek.

* Ali so Ruske kočje namenjene za turistične ali letovišarje? Turist, ki je stalno član SPD, nam piše: Pri Sv. Anehu na Pohorju so trije lepi in prostorni planinski domovi: Ruska kočja, Čandrova kočja in Planinka. Lastnica vseh treh je podružnica SPD v Rušah. V visoki sezoni pa pravi turist ne dobi sobice, ker so vse oddane stalnim letoviščarjem. Turistom je na razpolago edino le skupno ležišče, ki pa ni zanj vsak turist navdušen. Gotovo se domovi bolje obrestujejo, ako so stalno oddani, toda vsaj par sobic bi morala podružnica rezervirati članom SPD.

* Dekliški pensionat »NADA«, ki je bil nedavno ustanovljen in ki bo začel delovati že letošnjo jesen, je izpremenil svoj naziv v »NADJA«, ker je bilo vodstvo obveščeno, da v Sloveniji že obstaja neki dekliški internat z nazivom »NADA«.

* Tombola, ki jo priredi Udruženje za pomoč tuberkuloznim bolnikom v Topolšici dne 13. t. m. se bo v primeru slabega vremena vršila dne 15. t. m. a ne 20. kakor je bilo pomotoma javljeno v časopisih. (—)

Predno odidete na Vaš letni oddih

oglasite se v naši trgovini, da Vam svetujemo kako morate fotografirati, in kakšne filme morate vzeti s seboj, da boste imeli res lepe spomine.

Sveži filmi najnoveše emulzije.

Proti garanciji Vam brezplačno posodimo tudi fotoaparate, da le kupite pri nas filme. Se priporoča

Foto Tourist — Lojze Šmuc
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.

Ob 30-letnici Sokola Ljubljana-Vič

Drevi bo baklada, jutri popoldne razvitje dečjega prapora in nastop vojske in sokolstva v Tivoliju

Oblastva z vso odločnostjo iščejo zločinca

Desetletja so minila, preden je bil ustanovljen Sokol na Viču. Sokolska ideja Vičanom ni bila neznana, saj je »Južni Sokol«, ki je bil takrat edino telovadno društvo na slovenskem jugu, prirejal v prvih letih svojega obstoja »izgrede«, kakor so se takrat imenovali Sokolovi izleti v najbližnjo ljubljansko okolico. Prvi so Vičani pozdravili »Južnega Sokola« 1. maja 1864. Nad 70 Sokolcev s svojim novim proslavom je pohitelo na Vič, kjer so na Ločni karjevem vrtu priredili telovadni nastop. »Južnega Sokola« je sprejela na Viču velika množica meščanov in Vičanov. Pravi trijumf pa je doživel »Južni Sokol« pri svojem povratku v Ljubljano. Z godbo in baklami med pokanjem topov se je vračali Sokolci domov, navdušeno pozdravljeni od tisočglave množice. Vičani so pokazali, da jim je bil »Južni Sokol« dobrodošel gost. Pa tudi v nesreči se je naslednik »Južnega Sokola«, Ljubljanski Sokol spomnil Vičanov. Ko je velik požar leta 1876 uničil več kmetij, je bil »Ljubljanski Sokol« prvi, ki je priskočil pogorelim Vičanom na pomoč. V Ljubljanski Čitalnici je priredil komers, katerega čisti dobiček 150 goldinarjev je naklonil ubogim viškim pogorelcem. Po tem prvem svojem nastopu je priredil »Južni Sokol« (kasneje Ljubljanski Sokol) še več izletov, toda misel po ustanovitvi podružnice ljubljanskega Sokola se ni mogla urešiti. Veliko slavlje je doživel Vič 9. junija 1891. ob ustanovitvi viškoglasne Narodne Čitalnice. Na Viču se je zbralo sokolstvo s prapori, Čitalnica in pevski društva s prapori. Na sedanjem prostoru re-

stavljajo »Amerike« na Glincah je bil telovadni nastop Ljubljanskega in zagorskega Sokola pod vodstvom načelnika br. Matije Benčana. Nastop, ki mu je prisostvovalo nad 4000 gledalcev, je odlično uspel. Leta 1904 je bil v Ljubljani II. slovenski vesikolski zlet, ki je zapustil med Slovenci velik vtis. Ta zlet je dal pobudo mlademu akademiku br. Tonetu Thalerju, da ustanovi v prijaznem naselju v Rožni dolini »Rožnodolskega Sokola«. Brat Tone Thaler je zbral nekaj zavednih mož in fantov in pripravil ustanovitev rožnodolskega Sokola. Dne 11. septembra 1904 je bil na sedanjem prostoru restavracije »Rožna dolina« telovadni nastop, kjer se je zbralo nad 2000 gledalcev. Na tem nastopu sta se odlikovala z vajami na orodju br. dr. Murnik in Tone Thaler, ki sta s svojimi vrhunskimi vajami zadivljala občinstvo. Žal, da ta prvi nastop ni rodil zaželenega uspeha. Zaradi malenkostnih nesoglasij med člani rožnodolskega Sokola se je odsek razšel in tako so Vičani ostali skoro pet let brez lastnega telovadnega društva.

Burno leto 1908, ko so padle nedolžne žrtve za pravico slovenskega naroda, je močno dvignilo narodno zavest med Slovenci. Širok slovenski zemlje so se pričela ustanovljati sokolska društva in tako se je zbudila tudi na Viču mlada generacija, okrepjena po dogodkih leta 1908, in pričela pripravljati teren za ustanovitev Sokola. Dne 1. maja 1909 je bil v salonu gostilne Balija v Rožni dolini ustanovljen občini zbor viškega Sokola. Na tem obnem zboru je bil izvoljen za prvega starosta br. Josip Tribuč, za podstarosta br. Franc Boltežar, za

* Zveza kulturnih društev obvešča članstvo svojih edinic, da praznujeta delavni edinic Sokolsko društvo Ljubljana-Vič 30letnico svojega obstoja z jubilejno proslavo in telovadnim nastopom dne 6. t. m. na telovadnici Ljubljanskega Sokola v Tivoliju, Sokolsko društvo v Kamniku pa proslavi 35letnico svojega obstoja z razvitjem naraščajočega prapora in telovadnim nastopom v nedeljo 13. t. m. na letnem telovadišču v Kamniku. Članstvo edinic vjudno vabimo, da se obeh proslav v čim lepšem številu udeležijo.

Iz Ljubljane

u— Vičani! Viški Sokol bo drevi in jutri slovesno proslavil 30letnico svojega obstoja. Vjudno prosimo gg. hišne posestnike, da razobesijo na svojih hišah državne trobojnice in razsvetlijo drevi ob 20.30 okna, ki bo šla po viških ulicah baklada. Jutri v nedeljo pa vas vabimo, da se v polnem številu udeležite sprejema naše jušanske vojske ob 15. pred sokolskim domom, ob 15.30 razvitja dečjega prapora, ob 17. pa javnega nastopa vojske in telovadnih oddelkov na telovadišču Ljubljanskega Sokola v Tivoliju. Pokažimo, da cenimo 30letno delo viškega Sokola v telesnovzgojem in kulturnem pogledu. Prav tako vabimo vse Vičane, da se jutri ob 11. udeležite spominke žalne svečanosti na škem pokopališču. Vsi ponovno bratsko vabljeni k naši proslavi. Uprava Sokola Ljubljana - Vič.

DANES VEČER

koncert vojaške godbe na urtu
restav. Grand Hotela Union

u— Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 20.30 ter v nedeljo ob 18.30 in 20.30 zvočni film »Povratek ob zori«. Predigra: Paramountov zvočni tednik.

u— Mesino zdravniško dežurno službo bo opravljal od sobote od 20. ure zvečer do ponedeljka od 8. ure zjutraj mestni zdravnik dr. Debelak Gvido, Tyrševa cesta 62, telefon 27-29.

Kompletna garnitura preparatov
Parfumerija »Venusa«, Tyrševa 8.

ZA NEGO KOŽE din 22.—

* Planinski tabor priredi Slovensko planinsko društvo letos na Plešivcu pri Siovenjem Gradcu. Takšni planinski tabori so vsakoletna manifestacija planincev; letošnja na Plešivcu je izredno važna zaradi tega, ker leži ta gora na naši meji proti Koroški. Iz Ljubljane bo vozil poseben avtobus in sicer v soboto dne 2. septembra ob 14.30 izpred evangelijske cerkve do vnožja Plešivca (od Suhadola), kamor prispje okrog 18. ure. Odtod do kočje je ca. dve in pol ure. V nedeljo ob 9. uri bo maša, nato slovesno planinsko zborovanje, popoldne planinska zabava. Avtobus se vrne od Suhadola v nedeljo ob 19. uri ter prispje v Ljubljano okrog 22. ure. Planinci se naj udeležijo navedene planinske proslave v čim večjem številu. Vozovnice za avtobus si čim prej nabavijo v društveni pisarni SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4-I.

* Društvena potovanja: Na splošno že ljo ponovimo potovanje v Dolomite od 26. do 30. avgusta; 13. do 14. VIII. potovanje na Grossglockner; 13. do 15. VIII. Sušak, Crikvenica, Plitvička jezera; od 13. do 15. VIII. Benetke, Padova; od 13. do 15. VIII. Gorica, Trst. Organizacija izletov in prijave: Potovalna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Františkanska ulica, tel. 22.50. (—)

* Prostovoljna gasilska četa Bizovik priredi 6. t. m. ob 4. popoldan v Bizoviku svojo veliko javno tombolo v svrhu nabave gasilskega orodja. Občinstvu bo nudena prilika, da si bo dobilo za 3 din motorno kolo, dvojce koles, in razne lepe dobrote. Tablice se dobijo pri četi in pri članih čete. V nedeljo vsi v Bizovik!

* Razpis službe. Glavna bratovska skladišnica v Ljubljani je razpisala v Službenem listu uprave dravske banovine od 29. julija službo uradnega pripravnika kategorije B. Za to službo se upoštevajo absolutni trgovske akademije. Prejemki po predpisih službene pragmatike. Prošnje je vložiti do 20. t. m. (—)

* Glavna bratovska skladišnica v Ljubljani je v »Jutru« objavila razpis mesta vodje lekarne za krajevno bratovsko skladišnico v Trbovljah. Interesente opozorjamo, da je prošnje v smislu tega razpisa vložiti do 15. t. m. a ne do 20. t. m., kakor je pomotoma napisano v razpisu. Vložiti jih je pri krajevni bratovski skladišnici v Trbovljah. (—)

u— Uprava kina Matice obvešča občinstvo, da se od danes dalje vrše zopet redne kino-predstave v delavnikih ob 16., 19. in 21. uri. V veljavi so še vedno znižane poletne cene. (—)

u— V nedeljo 6. t. m. vsi na žegnanje v Podutik, v ponedeljek pa na bob in sejmuljo. — Gostilna Vodnik (Pri mojstru). (—)

u— Tombola Rdečega križa. Rdeči križ v Ljubljani bo imel svojo prvo tombolo 10. septembra. Dohodek tombole je namenjen za dom Rdečega križa in samarijansko opremo. Glavni dobiček tombole je stavbe na parceli v izmeri 644 m² — ne 590, ka kor je tiskano v plakatih. Parcela leži v lepem kraju pri novi cerkvi v šiški. Tombola ima še 9 večjih dobitkov in mnogo manjših v skupni vrednosti 60.000 din. Tombolske karte so po 5 din. Kupujte naše tombolske karte in podprite našo človekoljubno akcijo. Naša pisarna je na Gospodarski cesti 2/II, telefonska štev. 40-31.

Obiščite

8. Mariborski teden

OD 5. DO 13. AVGUSTA 1939.

Polovična vožnja na železnicah

od 1. do 17. avgusta 1939

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVIIJA
Industrija - Trgovina - Obrt - Kmetijstvo
Velika tekstilna razstava - Tujkoprometna razstava - Gostinstvo - Vinarska pokušnja - Razstava narodnih vezenin - Narodne pisne razstave - Jubilejna gledališka razstava - Skautska razstava - Razstava malih živali - številne specialne razstave - Koncertne in gledališke prireditve - Sportne prireditve

Veselični park na razstavišču tdt. tdt. 5.—6. avgusta FESTIVAL slovenskih narodnih običajev.

Obiščite Mariborski otok — najlepše kopališče v Jugoslaviji!

Obiščite zeleno Pohorje in sončni Kozjak!

Obiščite vinorodno Slovenske gorice!

Obiščite vesel Maribor in njegovo okolico!

Mariborski teden je najlepša priložnost za obisk naše severne meje!

načelnika br. Slavko Novak in za tajnika br. Avgust Praprotnik, v odboru pa je bilo še mnogo zavednih viških fantov in mož. Nevenljivih zaslug pri ustanovitvi viškega Sokola so si pridobili še bratje dr. Murnik, Bojan Drenik in Tone Thaler. Društvo se je imenovalo »Telovadno društvo Sokol za občino Vič«. Telovadnico je imelo na dvorišču Bobenčkove hiše na Glincah, v poletnih mesecih pa je bila telovadba na vrtu staroste br. Tribuča. Prvi večji nastop je bil 5. septembra 1909, ko je bil na Viču zlet bodočega Ljubljanskega sokolske župe. Pri nastopu je nastopilo 108 članov med njimi 30 iz viškega Sokola in 45 dečkov ter 35 obrtnega naraščaja.

Po ustanovitvi viškega Sokola se je društveno življenje močno razmahnilo. Že dne 1. maja 1910 je bil ustanovljen v vasi Notranjih gorah odsek viškega Sokola, ki obstoja še danes kot sokolska četa matičnega društva Brezovica pri Ljubljani. V nadaljnjih letih do izbruha svetovne vojne je društvo lepo napredovalo tako v telovadnem, kakor izobraževalnem pogledu. Leta 1912 je zadel društvo težak udarec. Sokolstvu sovražna deželna vlada je prepovedala telovadbo šolski mladini in tako je viški Sokol izgubil v tem letu nad 70 dečkov. V tem letu je odstopil prvi starosta br. Tribuč in je prevzel mesto po njem br. Janez Gašperin, ki je starostoval društvu polnih 15 let. V usodnem letu 1914. se je ustanovile ženski telovadni odsek. Za načelnico je bila izvoljena sestra Pepca Osredkarjeva. Ravno na dan 26. julija 1914. bi moral biti javen nastop, pa je izbruhnila svetovna vojna, ki je na mah ustavila sokolsko delo.

Med svetovno vojno je sokolsko delo neprestovoljno počivalo. Bratje so morali v vojno, oni pa, ki so ostali doma, so bili pod strogim policijskim nadzorom. Sokolska ideja nam je dala tudi dobrovoljce. Tako sta izšla iz viškega Sokola jugoslovenska vojna dobrovoljca br. dr. Gašper

SOKOL VIČ

v soboto, 5. t. m. ob 20.30 baklada po viških ulicah;
v nedeljo, 6. t. m. ob 15.30 razvitje prapora, ob 16. povorka v Ljubljano; ob 17. v Tivoliju nastop Sokolstva in vojske. — Po nastopu zabava.
Vsi bratsko vabljeni!

Ljubka najmlajša evropska filmska igralka Traudi Stark igra v filmu vlogu princeze Sise, kasneje avstrijske cesarice Elizabete. Sodelujejo: Oto Tresler, Paul Hörbiger, Hansi Knoteck itd. — Lepa glasba — slajz avstrijskega dvora! Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Mala princesa Kino Union, tel. 22-21
cesarice Elizabete. Sodelujejo: Oto Tresler, Paul Hörbiger, Hansi Knoteck itd. — Lepa glasba — slajz avstrijskega dvora! Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Proti sončarici uporabljajte Tscham-
ba Fil. Kr. dvorni dobavitelj Drogerija
Gregorije Ljubljana, Prešernova 6.
u— Košnja otave v tivolskih parkih bo
v nedeljo 6. t. m. ob 9. oddana na javni
dražbi v mestni vrtnariji. (—)

Filmi, plošče,

papirji vodečih znamk
za vse vrste fotografije. — Samo
kvalitetna dela za amatere!

Drogerija IVAN KANC
Ljubljana — Nebočnik

u— Obvestilo odjemalcem ljubljanske
mestne elektrarne. Zaradi del v transformatorskih postajah ne bo jutri 6. t. m. v vsem območju mestne elektrarne ljubljanske od 4. do 12. ure na razpolago električnega toka. (—)

Iz Celja

u— Vožnje škropljega avtomobila čez
kapucinski most. Na zadnji seji mestnega sveta je odgovoril celjski župan na interpelacijo m. s. Jagra zaradi voženj težkega mestnega škropljega avtomobila čez kapucinski most, da vozi ta avtomobil čez most vedno prazen in da torej nikoli ne prekoraki obtežbe, ki je na sloviem kapucinskem mostu dopustna. To pa ne bo držalo, kajti mnogo odličevcev nam je sporočilo, da vozi mestni škropljni avtomobil z Brega čez most v mesto napolnjen z vodo in da začne škropiti že v Razlagovi ulici, čim privozi čez most. Če je škropljni avtomobil napolnjen z vodo, se njegova teža tako poveča, da bi po predpisu ne smel voziti čez kapucinski most. Ali pa morda predpis glede obtežbe mostu ne velja za vsako vožnjo?

u— Namesto venca na Krsto pokojnega
šolskega upravitelja Tomaža Graha je darovala obitelj ravnatelja Mogaša iz Zagreba 100 din in obitelj višjega sodnega svetnika Antloga iz Ljubljane 100 din za dijaško kuhinjo v Celju.

u— Dve prometni nesreči. Ko je šla 17-letna posestnikova hčerka Fani Šlandrova iz Košnice večeraj okrog 9.15 dopoldne v mesto, je privozil po cesti pri Belajevi gostilni na Polulah za njo neki avtomobil iz savske banovine in jo podrl na tla. Šlandrova si je zlomila desno nogo. Avtomobilist je ponesrečenico takoj naložil v avtomobil in jo odpeljal k zdravniku g. dr. Hočevarju, nato pa v bolnišnico. Danes okrog pol 9. dopoldne se je vozil trgovski potnik Mirko Lednik iz Čreta pri Celju z avtomobilom po Gregorčičevi ulici proti Krekovi cesti. V istem času je privozil po Vodnikovih ulic mimo trgovine g. Plavca v smeri proti Ipavčevi ulici avtomobil na treh kolesih, v katerem sta sedela trgovski potnik Mirko Salmič iz Zagreba in njegova 9-letna hčerka Majda. Na oglu hiše g. Plavca na križišču Gregorčičeve in Ipavčeve ulice sta trčili vozili drugo v drugo. Avtomobil g. Salmiča se je prevrnil in se močno poškodoval. Razbila se je tudi sprednja šipa. Salmičeva hčerka se je močno porezala po glavi, njen oče pa je ostal nepoškodovan. Deklico so prenesli v bližnjo bolnišnico, kjer so ji nudili zdravniški vso pomoč, nakar je zapustila bolnišnico.

u— Jutri v Zalec. Sokolsko društvo Celje-matica poziva vse svoje članstvo in naraščajo, da se udeležijo jutrišnje svečane otvoritve Sokolskega doma v Zalcu in telovadnega nastopa tamkajšnjega društva. Odhod iz Celja z vlakom ob 12.35. Zbor pred kolodvorom ob 12.

u— Poročilo o smrti Ane Ovetkove iz
Nove vasi pri St. Juriju dopolnjujemo v toliko, da je bila Ovetkova zasebnica in da je umrla v celjski bolnišnici po operaciji, ne pa zaradi zastrupljenja krvi.

Iz Maribora

u— Tečaj za učitelje gospodinskih
nadaljevalnih šol se je začel v tukajšnji »Vesni«. 14dnevni tečaj je namenjen ljudskoskolskim učiteljem, ki hočejo poučevati kmečka dekleta v gospodinskih nadaljevalnih šolah. Banske uprava je sprejela v tečaj 43 učitelje iz vseh srezov naše banovine. Tečaj vodi višji šolski svetnik Jože Kroselj iz Ljubljane, ki poučuje kmečko psihologijo in pedagogiko, sociologijo in poslovanje. V tečaju predavajo še učiteljica Anka Mešičkova, prof. Franjo Baš narodopisje, dr. Ivan Dornik kmečko literaturo, dr. Vrtovec in dr. Benčan asanacijo vasi in nego dojenčkov, načelnik Anton Brandner socialno skrbstvo na deželi, prof. Šifrar kmetijsko gospodarstvo. Tečajnice podojijo tudi na ekskurzijo na severno mejo, da spoznajo življenje in delo obojnih Slovencev.

u— Namerne preglasne radijske oddaje.
Predstojništvo mestne policije v Mariboru razglašajo: Predstojništvo mestne policije v Mariboru je prejelo več pritožb, da poslušajo lastniki radijskih aparatov radijske oddaje pri odprtih oknih in pri tem uravnajo jakost zvoka tako, da motijo s tem javni mir in mir svojih sosedov. Zaradi tega opozarja predstojništvo vse lastnike sprejemnih radijskih aparatov, da se strogo držijo odredb čl. 80 v zvezi s čl. 78 mestnega cestnega reda, ki prepoveduje uporabljanje radijske aparate pri odprtih oknih od 22. ure do 7. zjutraj, sicer kaliti s temi aparati javni mir ali pa z namernimi preglasnimi oddajami radijskih prenosov žaliti nacionalni čut prebivalstva. Prestopki se bodo najstrožje kaznovali po čl. 69 zakona o notranji upravi z denarno globo 100 do 1000 din, ob neplačilu denarne globe v odrejenem roku pa z zaporom od 1 do 20 dni.

u— Razstava krasnih dobitkov za tombolo v prid Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju je na ogled v izložbi trdke Weka. Poskusite srečo, segajte pridno po tombolskih kartah. Prvo darilo stavbišče v Studencih v izmeri 550 kvadr. metrov. (—)

Mariborčani in okolišani pohitijo v nedeljo, 6. t. m. v Rušo, kjer se ob 15. uri na letnem gledališču Sokola uprizori kmečka komedija

„VODA S PLANIN“.

Krstna predstava v slovenščini.

u— Pravilnik o mestnem vodovodu. V smislu razglašene mestnega poglavarstva je notranji minister v soglasju s finančnim in gradbenim ministrom odobril pravilnik o mestnem vodovodu in o izvrševanju vodovodnih instalacij v Mariboru. Pravilnik je javnosti na vpogled v pisarni mestnega vodovoda na Slomškovem trgu 11, priložje levo. V veljavo stopi 22. avgusta.

čine za dobo 6 let t. j. do 31. oktobra 1939. To, z velikimi žrtvami pridobljeno telovadišče pa smo izgubili lansko leto, da je danes viški Sokol edino društvo v Ljubljani brez lastnega telovadišča. Toda viški Sokol ni nikdar klonil in ne bo tudi v bodoče. Slovesno smo proslavili leta 1934. srebrni jubilej z razvitjem naraščajočega prapora, ki mu je kumoval takratni prestolonaslednik Peter. Dne 9. oktobra 1934 smo izgubili največjega Sokola, nepozabnega kralja Aleksandra I. Ureditelja. V maju 1935 smo mu na pobudo našega Sokola postavili prvi spomenik v Jugoslaviji. Od leta 1935 do danes se je marsikaj izpremenilo tudi v našem društvu. Sokolske vrste smo temeljito prečistili, odpadlo je vse, kar ni bilo prežeto pravega Tyrševega duha. Leta 1935 je odstopil starosta br. Rems in je prevzel njegovo mesto br. Pavle Borštnik, ki ob 30-letnici krepko vodi viško sokolsko družino. Pod njegovim vodstvom se je društveno življenje močno razmahnilo, posebno razveseljeval je pogled v telovadnico, ki jo sretno vodita načelnik br. Nahlik in načelnica s. Grošljeva.

V dobi 30 letnega obstoja so starostovali viškemu Sokolu bratje Josip Tribuč, Janez Gašperin, Viktor Jeločnik, Fran Crnagoj, Milko Krapež, Jože Mesec, France Rems in Pavle Borštnik, kot načelniki pa so vodili društvo bratje Slavko Novak, Avgust Praprotnik, Albert Derganc, Tone Thaler, Edo Antosiewicz, Bruno Borštnik, France Belič, France Antosiewicz, France Križaj, Maks Nahlik, načelnice pa so bile Pepca Osredkarjeva, Mica Koščeja, Pepca Horvatova, Nataša Tičarjeva, Binca Thalerjeva in Mimi Grošljeva.

Svoj jubilej bo viški Sokol proslavil drevi ob 20.30 z baklado in podokodno kumici s. Benčanovi, jutri pa ob 15.30 razvitje dečjega prapora, ob 16. sprevod z Viča v Ljubljano, ob 17. nastop vojske in Sokolstva. Vabimo sokolstvo in narodno občinstvo k velikemu posetu.

a—Veliki festival slovenskih narodnih običajev v Mariboru. Opozarjamo znovni, da je predprodaja vstopnic za obe prireditvi danes 5. t. m. in jutri v nedeljo pri »Putnik-u«, Maribor, Trg svobode-grad le do danes do 13. ure. Na stadionu S. K. Željeznica, kjer bo festival, bodo blagajne odprte 1 uro pred pričetkom. Vljudo prosimo občinstvo, da pride na stadion pravočasno pred pričetkom, ker se pričakuje velik naval na blagajne. V soboto in nedeljo vsi na I. veliki festival slovenskih narodnih običajev v Mariboru. (—)

Sokol

Sokolsko društvo Podbrezje bo proslavilo svoj veliki dan v nedeljo 6. t. m. Ta dan bo izpolnil svojo zaobljubo za sokolsko Petrovo petletko z otvoritvijo svojega letnega telovadnice, ki leži tik ob državni cesti Kranj—Bled in meri okoli 3000 m². Otvoritev bo združena z okrožnim zletom raz. dolgiške sokolske skupine. Po otvoritvi ob 3. popoldne bo sprevid skozi vas, nato pa telovadna nastop vseh oddelkov. Pri nastopu in sledeči narodni zabavi sodeluje godba kranjskega glasbenega društva. So-

kole in prijatelje sokolstva vabimo, da se naše prireditve udeležijo.

SPORT

Tenis SK Željeznica (Maribor) : SK Celje. Jutri ob 8. jutraj se bo pričel na igriščih SK Celje v mestnem parku v Celju zanimiv teniški dvoboj med mariborskimi železničarji in SK Celjem. Nastopilo bo po 6 igralcev vsakega kluba. Celjane vabimo, da si ogledajo tekmovalce.

SK Ljubljana. V nedeljo ob 18. igramo z reprezentanco Zagreba. Predtekma ob 16.30. Postave in vse podrobnosti na običajnem mestu.

MK Ilirija opozarja gg. vozače, člane SMKJ, da so redne prijave za Ljubelj zaključene. Naknadne izjeme prijave sprejema sportna komisija MK Ilirije le še danes (v soboto) do 17. ure. Upravni odbor MK Ilirije.

BLED. Zvočni kino igra danes in jutri vefilmi po romanu Ganghoferja »Šumski akordi« in Alfa kulturen film. Od torka do četrka »Arena krvi in ljubavi«. (—)

zbornice v Skopju in bivši narodni posla. nec.

—Prizad je doslej odkupil 18.753 vagonov pšenice, medtem ko je lani v istem razdobju znašal odkup le 5560 vagonov. Do 2. avgusta je Prizad izvozil v inozemstvo 2750 vagonov letošnje pšenice in je bila vsa ta količina izvožena v Nemčijo.

Borze

4. avgusta

Na jugoslovenskih borzah notirajo nemški klirinski čeki nespremenjeno 1430. Bolgarski klirinski čeki so se nudili v Ljubljani in Zagrebu po 84, v Beogradu pa je prišlo do zaključka po 82,55 din za 100 din nominala. Grški boni so se trgovali v Zagrebu in Beogradu po 32. Angleški funti pa notirajo nespremenjeno 258.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda pri nespremenjen; tendenci notirala 465—467 (v Beogradu je bil promet po 466,50). Zaključki pa so bili zabeleženi v 6% dalmatinskih agrarnih obveznicah po 83 (v Beogradu po 83,75), v delnicah Trboveljske po 175 in v delnicah Sečerahe Osijek po 80.

DEVIZE

Ljubljana. Oficialni tečaj: London 205,90 209,10, Pariz 116,27—118,57, New York 4381,75—4441,75, Curih 995—1005, Milan 231,45—234,55, Praga 151—152,50, Amsterdam 2339—2377, Berlin 1769,62—1787,38, Bruselj 747—759. Svobodni tečaj: London 256,40—259,60, Pariz 144,85—147,15, New York 5460,79—5520,79, Curih 1238,37—1248,37, Amsterdam 2912,86—2950,86, Bruselj 930,25—942,25.

Curih. Beograd 10, Pariz 11,7425, London 20,75, New York 343,275, Bruselj 75,30, Milan 20,30, Amsterdam 235,87, Berlin 177,85, Stockholm 106,9250, Oslo 104,30, København 92,65, Sofija 5,40, Praga 15,1750, Varšava 53,40, Budimpešta 87, Atene 3,90, Bukarešta 3,25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 465—467, 4% agrarne 61,50—62,50, 4% severne agrarne 59,50—60, 6% begliške 86,75—87,50, 6% dalm. agrarne 83,25—83,50 (83,3% šumske 82 bl, 7% stabilizir. 101 bl, 7% invest. 100—101,50, 7% Seligman 101 bl, 7% Blair 94,50 bl, 8% Blair 101,50 bl; delnice: Narodna banka 7350 den., PAB 210 den., Trboveljska 173—176 (175), Gutman 41—49, Sečerahe Osijek 80—89 (80), Osiječka Jevanica 150—162.

Beograd. Vojna škoda 466,25—466,50 (466,50), 4% agrarne 62 den., 4% severne agrarne 49,50 bl, 6% begliške 87—87,25 (87—87,25), 6% dalm. agrarne 83,50—84 (83,75), 7% stabilizir. 101,25 den., 7% invest. 101—101,50 (101,25), 7% Seligman 100,50 den., 7% Blair 94 den., Narodna banka 7450 bl, PAB 210 den.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 4. avgusta. Začetni tečaj: pšenica: za sept. 64,625, za dec. 65, za maj 66,25; koroza: za sept. 41,75.

+ Novosadska blagovna borza (4. avgusta). Tendence neizpremenjene. Pšenica: stara (78/79 kg); baška, sremska, slavonska 147—149; južnoban. 146—149 RZ; baška nova 127—129. Ječmen: baški, sremski 64/65 kg 140—142,50. Oves: baški sremski novi 122,50—125. Koroza: baška in pariteta in dila 116—118. Moka: baška in banatska 0% in 0% 232,50—242,50; 2% 212,50—222,50; 5% 192,50—202,50; 6% 172,50—182,50; 7% 147,50—157,50; 8% 117,50 do 122,50. Fižol: baški, sremski beli, brez vreč, novi 250—260. Otrobi: baški, v jutastih vrečah 106—108; sremski v jutastih vrečah 103—105; v banatski, v jutastih vrečah 100—102.

BOMBAZ

+ Liverpool, 3. avgusta. Tendence mir. na. Zaključni tečaj: za avg. 4,71 (prejšnji dan 4,76), za dec. 4,41 (4,46).

ZIVINA

+ Mariborski živalski sejum 4. t. m. Priglasenih je bilo 258 svinj, prodanih pa 89. Cene so bile naslednje: 5—6 tednov stari prasci 75—100 din, 7—9 tednov stari 105—120, 3—4 mesece stari 125—235, 5—7 mesecev stari 300—420, 8—10 mesecev stari 430—510, 1 leto stari 700—900 din. Svinje so se prodajale po 6—8 din za kilogram žive teže oodno po 8—11 din za kilogram mrtve teže.

»Voda s planine« v Rušah

Ruška Sokolska gledališka družina ima že tak sivoes, da prav za prav ne potrebuje več bučne reklame. Ker pa prihajajo vsak dan vprašanja iz najrazličnejših in najoddaljenjših krajev, kaj in kdaj bomo igrali, sporočamo našim zvestim, da bomo spustili »Vodo s planine« v nedeljo 6. t. m. ob 15. popoldne. Zaključne vaje so dosegle kulminacijo, predstava sama pa obeta spet stopinjo navzgor. To pot so se lotili Rušani izredno originalne in današnjemu času primerne kmečke komedije srbskih piscev Plavčica in Djokovića »Voda s planine«. Vsa obiskovalca ruškega letnega gledališča pozna vrline ruških dilantov, njih poštovanost in sposobnost. V tej vaji, v Sloveniji krstni predstavi pa bodo postavili spet nove like, tako da bo poskrbljeno za tade 2 uri trajajoče prijetno in originalno predstavo.

Dozidano so nove terase, tako je doslej že 1200 udobnih sedežev. Kdor se boji solnca, mu budi povedano, da so vsi prostori v prijetni senci s krasnim razgledom v bližnje kobanske hribe. Omeniti moramo tudi da si je društvo nabavilo krasne nove narodne noše. Rušani imajo v načrtu še povečanje dosežanega prostora za gledalce, tako, da upajo ob svujem 10letnem delovanju imeti že 2.000 sedežev in okrog 1000 stojšč. Lahko smelo trdimo, da jim bo pri njihovi filavosti uspelo, čeprav krijejo stroške zgolj iz vstopnine.

Sodelovali bodo spet skoro vsi naši preizkušeni igralci, ki so že tolikokrat zabavali publiko iz vseh krajev Slovenije in tudi inozemce in katerih slovesa sega daleč preko naše meje. Predstava se bode najbrže ponovila, obenem kanijo ponoviti eno najbolj uspešnih zabavnih iger. »Od pohorskih pavrov Vam hočem zapeti«. Za to igro pripravljajo veliko presenečenje, katero pa še za enkrat ne izdajo. Krstni predstavi v slovenski bo prisostvoval tudi avtor Radomir Plavčič, režiser Narodnega gledališča v Beogradu. Posetniki iz oddaljenih krajev se lahko poslužijo do Maribora 1/4 vožnje, ki je dovoljena za posetnike Festivala slovenskih narodnih običajev. Navodila za nabavo legitimacij so v dnevnem časopisu.

V nedeljo 6. t. m. na svidenje v Rušah!

Gospodarske vesti

—Novi generalni direktor Poštne hranilnice dr. Miljenko Marković je že zaprišežen in bo po beograjskih vestih nastopil svoje službeno mesto 15. avgusta.

—Za ravnatelja Privilegirane delniške družbe za silose je bil na seji upravnega družbinega odbora postavljen dr. Časlav Nikitović, dosedanji glavni tajnik Obrtne

SPORT

Deset let litijskega sporta

Malo zgodovinskega pregleda iz sportnega življenja v Litiji

Litija, 4. avgusta
V soboto in v nedeljo 6. t. m. bomo proslavili pri nas desetletnico obstoja našega Sportnega kluba. Za soboto in nedeljo je na dnevnem redu več prireditev, o katerih smo že poročali pred tednom.

V letu 1929 sta začela akcijo za ustanovitev posebnega kluba dva šiškarja, navdušena sportnika, ki sta se znašla v Litiji v službi, in sicer učitelj Franjo Vidic in predilničar Nace Nadžar. Oba se danes dehujeja na starostnovzgojnem polju, g. Vidic je celo starosta šmarskega Sokola. Prva leta smo gojili pri nas samo nogomet. Dve tekmi, s katerima se je klub uvelil v javno življenje, smo odigrali na litijemskem polju, eno pa na Dobravi v Gradcu. Potem so začeli naši sportniki razmišljati o stalnem, lastnem igrišču. Izbrali so si idealno zemljišče na robu švarčeve hoste, ki je last litijske predilnice Mauthner d. d. Prostor so lepo uredili in lahko trdimo, da je naše igrišče med najlepšimi na slovenskem podeželju. Prvo tekmo na novem igrišču smo igrali 20. aprila 1930. SK Litija je moral preboleti, kakor vsak ostali naš klub, mnoge začetne težave. Razni odbori so si prizadevali, da bi popularizirali sport. V posameznih letih najdemo med predsedniki naslednje gospode: Rancingerja, Naceta Nadžarja, že umrlega davčnega šefa Jagodica, prav tako preminlega Peterca, sedanjega sodnika dr. Votiča in davkarja Hladeta Toneta. Pod predsedstvom našega idealnega sportnega voditelja g. Jordana Draga, tukajšnjega železnika

škega uradnika, je naš SK Litija uvelil tudi lahko atletiko. Tedaj je dobila naša mladina nov razmah. Jordanu je treba pohvalno pripisati, da je uvelil tudi prvi sportni dan. Tisto leto smo začeli tudi z vidovdanskim tekom na progi Litija—Grbin—Šmartno. Ta tek je zdaj trajno v naših programih. (Vredno je zabeležiti, da je bil prvi zmagovalac za pokal domačin Eltrin Jože, ki je zdaj pri vojakih.) Tisti čas se je naš klub vpeljal tudi med starejšo članstvo in je prvič nastopil v društveno korist tudi stara garda. Pod predsedstvom učitelja Županiča smo postavili lasten Sportni dom, dotlej smo imeli garderobe v predilniških stavbah. Tisto leto smo našli vir dohodkov z raznimi prireditvami, na primer z nagradnim kegljanjem. Gojili smo tudi fotografska predavanja.

Sportni klub so nato prevzeli v roke predvsem predilničarji in so zato Litijani z delom popustili. Za letošnje desetletnico je klubova uprava, ki jo vodi g. Tone Jelencar, nogometni sekciji načeljuje g. špat, lahkotatleški pa g. Juvan Božo, sestavlja obširen program, ki nam kaže, da stopa naš klub poživljen in poln sil v drugo desetletnico. Naš stari sportnik g. Jordan hrani za vse desetletje klubovega obstoja mnogo spominkov in vodi vzorno tudi klubovo kroniko.

Za sobotno in nedeljsko prireditve smo povabili tudi sportnike od zunaj; upajamo, da se bodo v Litiji počutili zadovoljne in obenem sami videli, da sport pri nas lepo napreduje.

Reprezentanca

Zagreb v Ljubljani

V znamenju koalicije Zagreba in Ljubljane proti sportnemu Beogradu?

Jutri bo v Ljubljani podsavezni redni občni zbor ob istem času bo v Zagrebu skupščina Hrvatske sportne sloge. Mnogo je Zagrebčanom za to, da bi pritegnili tudi LNP na svojo stran v borbi, ki jo vodijo proti sportnemu Beogradu. Še v poslednjih trenutkih gredo vsi njihovi napori v to smer.

V zvezi s temi svojimi prizadevanji so Zagrebčani pripravili odigrati jutri z moštvom SK Ljubljane prijateljsko tekmo. Če bo torej šlo vse po sreči, bomo nemara gledali jutri izbrano zagrebško reprezentanco v borbi za na novo sestavljeno belozeleno enajstoričjo. Za uvod v jesensko sezono, bi bila taka tekma vsekakor zelo pripravna, tem bolj, ker zagrebške reprezentance že dobro desetletje nismo videli na ljubljanskih tleh.

Domžalski Disk

na Jesenicah

Jutri ob 17. na igrišču SK Bratstva
Za jutrišnji nedeljo je jeseniško »Bratstvo« povabilo v goste agilne Domžalčane, ki so pravkar postali člani I. razreda LNP. Moštvo Diska predstavljajo sami močni in razviti dečki, ki imajo mnogo sportne volje in elana. Zaradi tega bodo sigurno nudili domačinom močan odpor ter bo ta tekma gotovo zelo napeta in zanimiva. Bratstvo bo postavilo v borbo svojo nekoliko spremenjeno postavbo ter upamo, da bo zaigralo malo bolj borbena in živahno, kakor na eni zadnjih tekem, ko je igralo izven doma.

Jeseniška publika si bo gotovo z zanimanjem ogledala to tekmo, kjer se bodo predstavali Domžalčani kot bodoči borci za točke v I. ljubljanskem razredu. Tekma se prične ob 17. na igrišču SK Bratstva.

Sportni spored VIII. Mariborskega tedna

Sobota, 5. avgusta:
8.30: otvoritev II. nacionalnega tekmovanja jadrlnih letal za prehodni pokal Mariborskega tedna na letališču na Tezenu; tekmovalnja bodo trajala 10 dni zaključno do 14. avgusta. 21: »Baklada na Dravi«, propagandna vožnja čolnov, v prireditvi Studenskega sportnega kluba.

Nedelja, 6. avgusta:
8.30: začetek lovskih strelskih tekem za pokal mestne občine mariborske, na vojaškem strelišču v Radvanju; lovske strelske tekme trajajo preko celega dne. 10: Dravska regata čolnov vseh kategorij, na progi Mariborski otok — kopalnice Kristian, v prireditvi Studenskega sportnega kluba.

Sreda, 9. avgusta:
19: staršetni tek skozi mesto za prehodno darbo Mariborskega tedna, start v Ljudskem vrtu, cilj na Trgu svobode, v prireditvi Medklubskega odbora L. A. P. ob sodelovanju vseh mariborskih atletskih klubov.

Sobota, 12. avgusta: 8: Začetek tenis turnirja za nacionalno prvenstvo Slovenije, v prireditvi in na igriščih ISSK Maribora, Čopova ulica, turnir traja ves dan do mraka.

Nedelja, 13. avgusta:
8: nadaljevanje tenis turnirja za nacionalno prvenstvo Slovenije na turnirskih igriščih ISSK Maribora, turnir traja ves dan do zaključka. 9: velika propagandna kolearska dirka »Okoli Pohorja«, v prireditvi SSK Maratona, start v Koroševi ulici pri parku, cilj istočasno okrog 10.30. 10: plavalna tekma na Dravi, proga Mariborski otok—kopalnice Kristian, v prireditvi Mariborskega plavalnega kluba. 11.30: povorka kolearske skozi mesto (Koroševa ulica—kolodvor—Aleksandrova cesta—razstavišče MT). 15: letalski dan na letališču na Tezenu, leti »akrobacije jadrlnih letal, kakor tudi vojaških in civilnih motornih letal, leti za občinstvo.

16: medmestna plavalna tekma Zagreb—Maribor na Mariborskem otoku, ekshibicije v skokih, v prireditvi Mariborskega plavalnega kluba.

★

SK Jadran vabi vse članstvo, naj se v čim večjem številu udeležijo pogreba očeta našega aktivnega člana Brecljnika, ki bo danes ob 16.30 izpred hiše v Veliki čolnarški 24.

V nekaj vrstah

Punčec in ostali bodo odpotovali 10. t. m.

Na zadnji seji teniškega saveza je bilo sklenjeno, da bodo v Ameriko odpotovali vsi štirje naši najboljši teniški igralci, in sicer Franjo Punčec, Drago Mitić, Josip Pallada in Franc Kukuljević pod vodstvom predsednika JTS dr. Draga Čopa. Mušketirji bodo potovali čez Ocean s parnikom »Evropo«, ki odhaja 11. t. m. iz Bremena, tako da morajo 10. t. m. zapustiti Zagreb.

Na seji se je dalje govorilo o vprašanju denarnih sredstev za to turnejo in je večeraj odpotoval na Bled član predsedstva, ki bo tamkaj obiskal predsednika vlade Dragišo Cvetkovića ter mu obrazložil prilike in potrebo podpore za naše teniške reprezentante. V zvezi s tem je objavljena vest, da je znašal čistil dobiček iz zagrebških tekem nekaj nad 70.000 din, od česar pa je moral savez poravnati še razne obveznosti, tako da mu je v blagajni ostalo komaj 40.000 din. (Strašno nizke in popolnoma nerazumljive se nam zdijo te postavke, če se spomnimo na precej krepke cene vstopnic za te prireditve in na številke, ki so jih o obisku tekem čitali v onih treh dnevih. Op. ur.)

Obenem s temi čudnimi nejasnostmi v pripravih za odhod naše reprezentance v Ameriko je prišla v javnost o delovanju JTS še ena vest, ki meče precej čudno luč na odločnice gospode v njej. Zagrebški listi objavljajo, da je dosedanji trener naših teniških igralcev Henry Vissault v ponedeljek odpotoval iz Zagreba v Pariz. Isti informator pristavlja, da je Vissault s solzami v očeh zapuščal Zagreb, kjer ni bilo za slovo na kolodvoru prav nobenega človeka razen nekega njegovega osebnega prijatelja Angleža. List pravi, da je Vissaultom jokal tudi ta Anglež. Kakor pravijo, so Vissaultu svoječasto objubliali, da bo tudi on z našimi igralci potoval v Ameriko, toda zdaj, ko je bilo treba izpolniti obljubo, ni bilo nikogar. JTS mu je kratko malo odpovedal službo in ni smatral za potrebno, da bi se bil vsaj poslovil od človeka, o katerem ve vsakdo, da ima levji delež zasluge, da so naši mušketirji vendar enkrat dobili naslov evropskih prvakov.

Jesenski spored naše nogometne reprezentance

Naša državna nogometna reprezentanca, ki si je v letošnji pomladanski sezoni z znano nad Anglijo in častnim porazom proti Italiji pridobila prav lepe sloves, ima letos jeseni na sporedu še pet velikih mednarodnih tekem. Od teh petih prireditev bodo štiri v Beogradu (zdaj pa gotovo nobena v Zagrebu), ena pa v Pragi. Prvi nastop bodo imeli 27. avgusta v Pragi proti reprezentanci češko-moravskega protektorata, nato pa v Beogradu v septembru z Rumunijo in Poljsko, dne 15. oktobra z Nemčijo in slednjič dne 12. novembra z Madžarsko.

Sarajevska Slavija, ki je po znanih peripetijah in slovesnem pomirjenju z Gradjskim prišla do finala v lanskih tekmah za zimski pokal, je predlagala drugemu finalistu, beograjski Jugoslaviji, da bi ji obe finalni tekmi odigrali moštvi v nedeljo 6. in 13. avgusta. Jugoslavija je ta dva termina odklonila, češ da ni prosta.

V nedeljo bo še ena kvalifikacijska tekma za vstop v nacionalno ligo, in sicer med ŽAKom iz Subotice in Balšicem iz Podgorice. Ta tekma bo v Podgorici, revanš za teden dni pozneje v Subotici.

Predsednik odbora za organizacijo zimskih olimpijskih tekem v Garmisch-Partenkirchenu dr. Halt je izjavil, da bodo na programu zimske olimpijade 1940 tudi tekme v smučanju. (To je prva brozjavna vest, v kateri pa ni podrobno obrazloženo, kako mislijo prireditelji te tekme izvesti, če jim bo Fisa nasprotovala. Op. ur.)

Sportni dan v Polju

Sportni klub Adria iz Device Marije v Polju priredi jutri v nedeljo v proslavo osemletnice svojega obstoja sportni dan z atletskimi in nogometnimi prireditvami. Na sporedu proslave bo popoldne ob 10. statetni tek iz Vevč v Polje in nazaj v Vevče s startom in ciljem pred papirniško restavracijo na Vevčah. Popoldne ob 14.30 se bo na igrišču na Vevčah začel pokalni nogometni brzi turnir med naslednjimi moštvii: Moste-Adria, Koročan-Vrhnika, stara garda Adria-Moste, v zadnjih dveh tekmah pa bosta slednjič premaganca odn. zmagovalca prvih dveh tekem igrala za tolažini in glavni pokal slavljence.

Po končanem sportnem sporedu bo v vseh prostorih papirniške restavracije na Vevčah velika sportna zabava z godbo in plesom. Prireditelji upajo, da bo občinstvo ta dan v čim večjem številu obiskalo njihove prireditve in s tem pokazalo, da zna ceniti idealna klubova stremjenja.

Gospodarstvo

Pred zaključkom trgovinskih pogajanj z Italijo

Po vesteh iz Rima bo še ta teden zaključeno zasedanje jugoslovensko-italijanskega stalnega gospodarskega odbora, ki se je pričelo 25. julija v Rimu. Baje je dosežen sporazum o znatnem povečanju izvoza v Italijo, zlasti izvoza lesa in živine; vzporedno naj se poveča tudi naš uvoz italijanskega blaga. Glede povečanja našega izvoza v Italijo sedaj ni nobenih ovir s strani klirinskih plačilnega prometa. Kakor je znano je obstoj visokega salda naših klirinskih terjatev zlasti v prvi polovici lanskega leta onemogočal izkoriščanje italijanskih uvoznih kontingentov za naše blago. Sedaj ni take nevarnosti in bomo povečane kontingente tudi lahko v celoti izkoristili, ker smo sedaj v kliringu dolžniki nasproti Italiji, in sicer za znaten znesek 102 milijona din (po stanju ob koncu julija). Za dogledno dobo torej ne more biti bojazni, da bi morali naši izvozniki zaradi obstoja neizvršenih klirinskih terjatev čakati po več mesecev na vrstni red izplačila iz kliringa.

Seveda pa bo tudi v bodoče izkoriščanje kontingentov, zlasti ko se bo zmanjšal sedaj visoki saldo naših terjatev, odvisen od

obsega našega uvoza iz Italije. Pravtako bo izkoriščanje kontingentov nadalje odvisno od dodelitve kontingentov italijanskim uvoznikom. Zaenkrat ni znano, kaj je dogovorjeno glede namere Italije, da monopolizira uvoz lesa, kar zlasti zanima slovenske izvoznike.

Pogajanja v Rimu se tičejo tudi izvoza drugih izvoznih predmetov. O doseženih rezultatih so poročila iz Rima le deloma zadovoljiva. Ni še znano, kako je rešeno vprašanje izvoza pšenice. Kakor je znano, je bil za prvo polletje letošnjega leta predviden kontingent za žito v višini 40 milijonov lir. Ta kontingent pa je bil le malo izkoriščen. Zato si naša delegacija prizadeva zagotoviti prodajo določene količine pšenice še na račun tega starega kontingenta, ker bo v letu 1939-40 znašala italijanska uvozna potreba skoro 50.000 vagonov. Tu so težave zlasti glede vprašanja cene, ki je sedaj na svetovnem trgu izredno nizka, medtem ko so naše odkupne cene razmeroma visoke. O uspešnih pogajanjih, ki bodo menda danes zaključena, si zaenkrat ne moremo ustvariti točne slike, ker si vesti iz Rima deloma nasprotujejo.

K ustanovitvi državnega podjetja »Jugoslovenska celuloza«

Včeraj smo obširno poročali o vsebini uredbe o državnem podjetju »Jugoslovenska celuloza«, ki se ustanavlja na podlagi sklepa ministrskega sveta od 27. aprila t. l. ter na podlagi finančne, gradbene in prodajne pogodbe, ki jo je sklenila naša država z banko Seligman & Co v Parizu. Ze pred 14 dnevi smo na tem mestu poročali, da dobi naša država v zvezi s temi pogodbami od banke Seligman & Co posojilo 600 milijonov frankov (850 milijonov din), od katere vsote se bo porabilo 120 do 150 milijonov frankov za gradnjo dveh novih tvornic celuloze in za modernizacijo obstoječe tvornice celuloze v Drvarju kar sedaj potrjuje uredba ostalih 450 do 480 milijonov frankov pa dobimo na razpolago za druge državne potrebe.

Pariški listi pozdravljajo v tej zvezi novo francosko iniciativo za obsežnejše investicije kapitala v naši državi. S sklenitvijo nove trgovinske pogodbe, ki je bila v februarju podpisana v Parizu, je bil storjen prvi znatnejši korak v smeri poglobitve gospodarskih odnosov med Francijo in Jugoslavijo. V tej pogodbi nam je Francija priznala znatne carinske ugodnosti. Medtem je prišlo tudi do ustanovitve posebne organizacije »Bureau d'Etudes Econom.

ques Franco-Yugoslave« ki predstavlja posredovalni organ za pospeševanje medsebojnih trgovinskih in finančnih odnosov.

Sedaj se tudi iz Pariza potrjuje informacije, ki smo jih na tem mestu objavili že 22. julija, da se bo na podlagi našega izvoza celuloze vršila v bodoče obrestna in amortizacijska služba za gornje posojilo 600 milijonov frankov. Novo državno podjetje Jugoslovenska celuloza bo izvažalo celulozo v Francijo, kakor je to določeno v včeraj objavljeni uredbi, preko posebnega Franco-sko-jugoslovenskega zavoda za prodajo celuloze v Parizu, ki se ustanovi s sodelovanjem pariške banke Seligman & Co.

Del posojila 600 milijonov din, ki ni namenjen za gradnjo tvornic celuloze, se bo porabil za nakup železniskega materiala in za druge francoske dobave naši državi. Za te dobave Jugoslaviji je francoska vlada izdala izvozno garancijo v višini 113 milijonov frankov. Končno poudarjajo v Parizu, da predstavlja gornja transakcija nov način dajanja kredita drugim državam, pri katerem se v vnaprejšnjem dogovorjenem odkupu proizvodov zajamči redna anuitetna služba.

Težkoče v klirinskem plačilnem prometu z Madžarsko in Poljsko

Težkoče v klirinskem prometu z Madžarsko. V zadnjem času je prišlo v plačilnem prometu z Madžarsko do znatnejših sprememb. Medtem ko smo bili že v začetku julija v klirinskem plačilnem prometu z Madžarsko dolžniki, je v zadnjih tednih nastal aktivni klirinski saldo, ki je 22. julija dosegel že znatno vsoto 32,5 milijona din in se je do konca julija zmanjšal na 27,5 milijona din. V prvih dneh avgusta pa se je po beograjskih informacijah saldo naših terjatev znova precej dvignil. Nastala sprememba ima za posledico, da morajo naši izvozniki čakati na vrsti red izplačila. Kako so nastale te nagle spremembe v kliringu z Madžarsko ni točno znano. Vsekakor je verjetno, da je prišlo do sprememb zaradi znatnega našega izvoza v

29 let in 11 otrok

29-letna gospa Dufresnelova iz Sevrana v Franciji se ponša, da je v primeri s svojimi leti mati najboljšje francoske družine. Nje najmlajši šteje šele leto dni

Ljudstvo na najnižji stopnji

Pleme z jezikom, ki nima besede niti za očeta niti za mater

V okuženih gozdovih, ki se pričnejo nekoliko kilometrov od železniške proge iz paraguajske prestolnice Asunciona v Villo Rico, živi ljudstvo najnižje kulturne stopnje, kar so jih doslej spoznali. To je ljudstvo Gvajakov, ki ga opisuje francoski potovalec Jean Vellard v svoji novi knjigi »Kultura meda«. Moški in ženske hodijo tam popolnoma goli, živijo v živalski skupnosti in njih jezik je tako boren, da nima niti besede za očeta in mater. Bivališče ne poznajo, njih najbolj razvito orodje predstavlja kamenita sekira, orožje jim je pa lok.

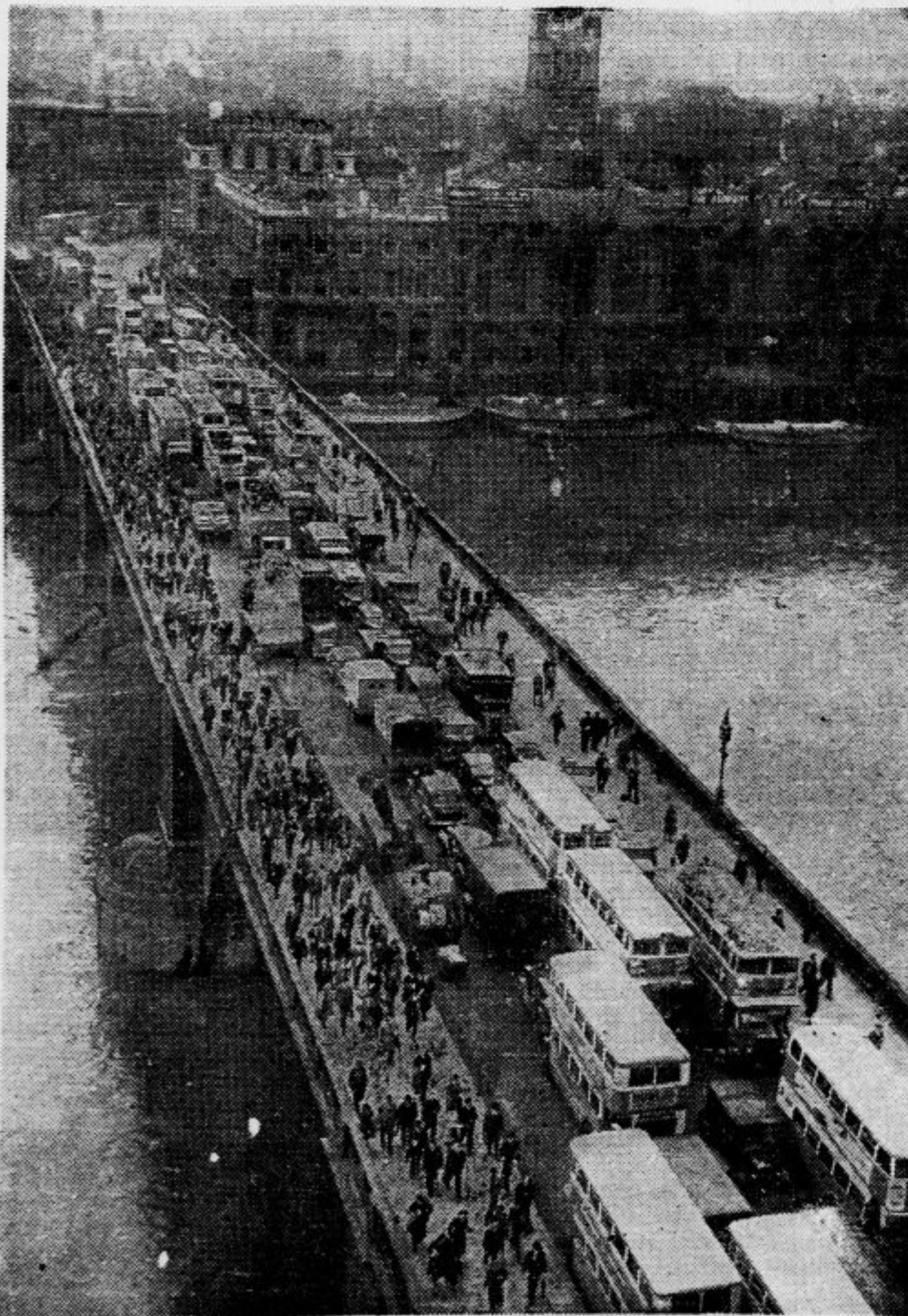
Gvajaki zrastejo komaj v višino poldruga metra. Živijo v skupinah po petnajet do dvajset ljudi in so brez poglavarjev. Le tisti, ki so kdaj ubili kakšnega jaguarja in nosijo čepico iz kože te zveri, imajo nekaj moči nad drugimi. S pastmi lovijo živali, ribarijo pa z lokom in puščico, ker mrež in trnkov ne poznajo. Če ne dobe boljšega, se preživljajo z jagodami, grenkimi oranžami ali s črvi. Enkrat na leto imajo svojo srečno dobo: takrat ko so gnezda divjih čebel v tleh in v votlih drevesih napolnjena z medom in jih pričnejo prazniti. Gvajaki se spravijo tedaj na ta med in ne mislijo, da bi se založili za slabe čase. Na drevesa plezajo s čudovito spretnostjo, ker se jih morejo oprijeti s prsti na nogah kakor opice. Rajši pa podrejo celo drevo, nego da bi splezali nanj, če naletijo na čebeln gnezdo. Vellard pravi, da do danes še ni uspelo ujeti nobenega živega odraslega Gvajaka. Svoje mrtvece pokopavajo s posebno svečanostjo. Kadar si krešejo s kremenci ogenj, pojejo nekakšno žalostinko, v kateri moledujejo dež za milost. Boje se ga bolj nego Evropevc in jaguarjev. V doloceni starosti jih zagrabi želja, da se oddaljijo od tistih, s katerimi so dotlej živeli. Nihče ne zve, kje se tedaj potikajo. Umirajo za neko neznano boleznijo, ki je ni mogel ozdraviti doslej še noben zdravnik.

Čim več tehnike, tem manj materinske ljubezni

Negovanje in vzgajanje otrok zahteva mnogo časa. To nekaterim »naprednim« izumiteljem v Ameriki ni po volji. Tako so pred kratkim izumili avtomatično zibelko, ki prištedi družini pestunjo in omogoča revnejšim materam, da jim ni treba sedeti stalno pri zibelki. Zadoštuje jim, da pritiskajo na gumb in elektrika zibelko pože. Čez četr ure otrok zaspi. Posebna prevejanost je v tem, da se zibelka lahko vlije v raznih stopnjah. So dojenčki, ki zahtevajo samo rahlega zibanja, drugi se zadovoljijo nasprotno le z divjim guganjem. Za takšne individualne razlike med otroci je izumitelj dobro poskrbel. Na pretilni deski je mogoče naravnati štirinajst različnih stopenj zibanja.

Neki francoski inženir je ta izum še izpopolnil. Izumil si je namreč avtomat, ki poje zazibalke. Zadoštuje pritisk na vzvod in oglaš se najlepša pesem. Aparat ima obsežen »program«, celih pet in dvajset različnih zazibalok. Ali je materinska lju-bezen zavoljo takšnih izumov kaj večja, je drugo vprašanje.

Promet se je ustavil

Velemestni promet je občutljiva masinerija, ki jo lahko najmanjša malenkost spravi na obrat. Slika nam kaže prometno motnjo na nekem mostu v Londonu, ki je nastala zaradi tega, kar se je pri nekem požaru poškodoval električni vod

Histerično

»občudovanje«

Ameriški filmski igralec George Raft je na lastnem telesu preizkusil, kaj pomeni v Ameriki biti ljubljenec publike. Na prošnjo ravnateljstva nekega kinematografa v Jersey Cityju se je vdal, da se v odmoru osebno pokaže gledalcem pred platnom. Komaj je potem zapustil kinematograf, ga je obkolila velika množica. Njeno navdušenje, posebno pa navdušenje žensk, ni imelo nobenih meja. Niti en korak ni mogel naprej. Neka ženska se mu je obesila na vrat in ga ni izpustila. Neka druga se je polastila njegove ovratnice in je tako dolgo vlekla, da ji je ostala v rokah. Druge ženske so se obesile spet na njegovo suknjo, ki tudi ni bila iz železa in se je vdala. Celo s škarjami so se spravili nad nesrečnega, da si izrežejo kosčke njegove obleke, klobuka ni celo srajce. Za te »trofeje« so se poblaznili divjaki in divjakinje potem pretepali po vseh pravih. Treba je bilo sto policistov, da so ga končno rešili vsega raztrganega in potolčenega od te »ljubezni«, ki bi ga kmalu linčala...

Ponesrečen napad na poštni voz

V Champaignu v državi Illinoisu sta dva zakrinkana razbojnika napadla poštni voz nekega osebnega vlaka, v katerem so vozili med drugim 56.000 dolarjev za ameriško vojsko. Eden izmed poštinskih uradnikov je utegnil posvariti strojevodjo, ki je nato pognal vlak z vso brzino, med tem pa se je razvil med poštarji in razbojnikoma streljanje. Eden izmed razbojnikov je bil zadet in je padel iz voza. Pozneje so ga ujeli vsega pobitega. Drugi razbojnik se je s samokresom v roki otresal uradnikov, dokler ni začel vlak v bližini naslednje postaje voziti počasneje. Tedaj je skočil z voza in je ušel z avtomobilom, ki je vozil na cesti vzporedno z vlakom. Policija razbojnika sedaj zasleduje.

Poveljnica angleške ženske vojske

gospa Helena Gwyne-Vaughanova je pred kratkim učakala 60 let. Že med svetovno vojno se je odlikovala kot organizatorica vzorne ženske pomožne službe, danes pa je pod njenim poveljstvom 17.000 žen in deklet, ki so izsolane za vsakovrstna vojna pomožna dela

Hladnokrvnost rešuje

Neverjetno hladnokrvnost je pokazal neki švedski inženjer, ki je ponovil v bližini Halmstadta s svojim avtomobilom zavozil v reko Nisan. Zaprti voz je obstal nepoškodovan sedem metrov pod gladino. Inženjer je hotel najprej s silo odpreti vrata, pa se je spomnil, da je v tej globini vodni pritisk tolikšen, da bi to zmanj poskušal. Odvrtel je zato majhno okence v zadnji steni avtomobila, voda je začela počasi vdirati v notranjost. Med tem si je slekel suknjo in ko je voda napolnila že skoraj ves voz, je odprl tudi prednje okno. Še enkrat je potegnil zrak vase, potem je odprl vrata in se pognal z nekoliko krepkimi sunki na površje reke. Deževalo je z vso silo, a je z lahkoto priplaval do obrežnega zidu. Tam pa spočetka ni mogel splezati v višino, nobenega človeka ni bilo videti, ki bi mu mogel pomagati. Končno je našel neko žico, po kateri se je rešil iz vode v bližini je bila neka garaža, od koder so ga prepeljali v najbližji hotel. »Imam občutek, kakor da sem začel še enkrat živeti«, so bile prve besede, ki jih je izgovoril.

Družabno potovanje okrog sveta v 30 dneh

Znani angleški potovalni urad Thomas Cook in sin sporoča, da pripravljata polet okrog sveta v 30 dneh. Pri tem bodo uporabili samo redne letalske zveze in prospekt pravi izrečno, da bo še vedno dovolj časa za ogled raznih znamenitosti. Stroški za to potovanje bodo znašali 475 angleških funtov in v tem so vštete vozovnice, hrana, prenočišča itd. Polet se začne v Southamptonu s transatlantsko službo ameriške družbe za zračni promet Pan American Airways. Naslednji dan popoldne bodo udeleženci že v New Yorku, naslednje jutro poletijo v Chicago, popoldne si to mesto ogledajo, in tako se bo polet nadaljeval s primernimi postanki in ogledi v Salt Lake City, San Francisco (24 ur postanka!), na Havajih, tri nadaljnje otoke Tihga oceana, v Manila, 15. dan v Hongkong, potem preko Bangkoka v Kalkuto, Gwalior (obisk Agre in Tadž Mahala z železnico), Krač, Basro, Aleksandrijo, Marseille in končno spet v Southampton. V to mesto bodo prileteli potniki zgodaj popoldne 30. dne.

Za primerjavo k temu najnovejšemu načinu potovanja okrog zemlje v 30 dneh navajajo, da je ustanovitelj trdke prvo potovanje okrog sveta izvedel l. 1872. in to je trajalo 222 dni!

Muzej pisalnih strojev

V New Yorku so odprli muzej, v katerem hranijo vse tipe in modele pisalnih strojev, kar so jih kdaj v kakšni deželi izdelali. Posebnost tega muzeja je 150 let star stroj, ki je izdelan iz — lesa.

Igra za vztrajnost in spretnost

Novo igro so si izmislili na francoskih plažah. Slika nam kaže dovolj jasno, da predstavlja dobro preizkušnjo vztrajnosti, ki jo imajo kopalke v svojih nogah, in spretnosti, ki jo mora pokazati streljalec

Nagnjenja vodilnih mož

Holandska kraljica in Daladier kolesarita, dr. Salazar si izmišlja zgodbe o svoji skoposti

Že mnogi so se vprašali, kaj počenja moderni državniki v redkih prostih urah, ki so jim na razpolago. Francoski ministri predsednik Daladier je vnet pristaš telovadbe in telesnih vežb. Skoraj vsako jutro ga vidiš okrog šestih, ko jaha na svojem konju skozi Boulogneski gozd. Tudi za kolesarjenje ima Daladier veliko ljubezen, marsikateri Parizan ga je že videl, ko se je vozil s kolesom v parlament.

Kot dobra slikarska, a tudi kolesarska je znana holandska kraljica. Na njenih večernih kolesarskih turah jo spremlja običajno ena sama dvorna dama.

O generalu Francu je znano, da ima zelo popolno zbirko orožja. Portugalski vladni šef dr. Salazar pa ima posebno veselje s tem, da si izmišlja zgodbe, ki obravnava njegovo domnevno skopost. Sam postavlja te zgodbe z veliko odkritosrčnostjo v javnost.

Med tem ko je grški kralj Jurij II. vnet knjigoljub, ima bolgarski kralj Boris, kakor znano, veliko veselje za poklic strojevodje. Italijanski kralj Viktor Emanuel je ena največjih avtoritet v področju numizmatike, njegova zbirka kovancev velja za eno najpopolnejših na svetu.

»Ideal mladega moža«

Maxie se imenuje zavidanja vredni mlad mož, ki so si ga študentke južnokaliifornijskega vseučilišča pred kratkim izbrale za moža, s katerim bi najrajši vsaka sama živele na kakšnem samotnem otoku rohinzonsko življenje. Na ameriških vseučiliših prirejujejo radi natečaje in tekme in pri takšnem natečaju je šlo za vprašanje, kateri študent omenjenega vseučilišča se približuje najbolj idealnemu tipu, s katerim bi moderno kolegjsko dekle rado živele na kakšnem samotnem otoku. Seveda je Maxie Thatcher nekoliko podoben vsem priljubljenim filmskim igralcem, dobro pleše in se boksa, mojstrsko plava in je izumil že nekoliko vrst cocktailov. Da-li vse to zadostuje za nepomešno srečo na samotnem otoku, je seveda drugo vprašanje, ameriška dekleta so o tem vsekako prepričana. Toda poskusila tega itak ne bo nobena, za dovoljile so se s tem, da so zmagovalcu Maxieju pripelje na prsi s puščico prebode nožde srce, s katerim hodi sedaj ponosno naokrog.

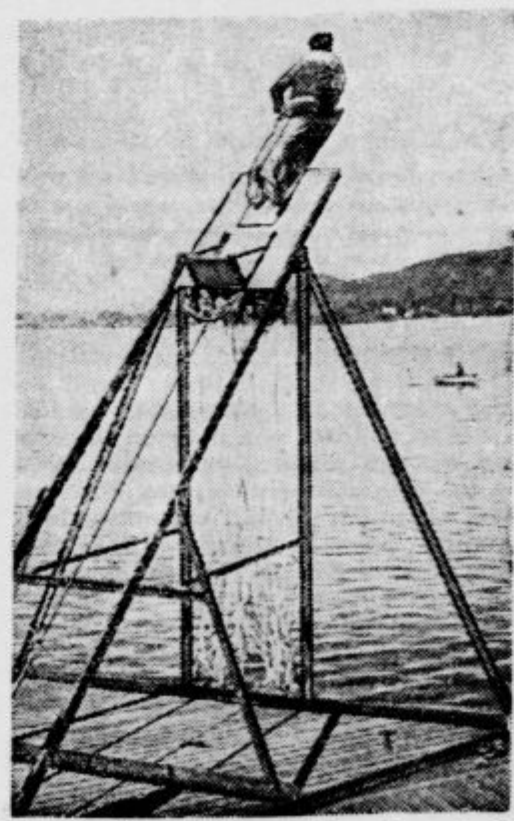
Pet otroških trupel v zaboju

Pri popravihi v neki hiši v Turnu Severinu na Rumunskem so odkrili nekaj grozotnega. Delavci so v kleti izkopali zaboj, v katerem so našli nič manj nego pet že gnitih trupel majhnih otrok. Policija je takoj odredila strogo preiskavo.

Izdajalska slina

Sodno zdravniškemu zavodu v Bonnu je uspelo po ostankih sline, ki so jih našli na gumirani strani rabljene poštne znamke, ugotoviti krvno skupino odposiljatelja. Kriminalistika je dobila s tem važno pripomoček za zasledovanje zločinov, ki se izvršujejo z anonimnimi pismi. Po novem postopku sicer ni mogoče brez nadaljnjega odkriti krivca, mogoče pa je ugotoviti, kdo ne prihaja kot storilec v poštev. Če se n. pr. izkaže, da pripada odposiljatelj pisma krvni skupini A, osumljenec pa krvni skupini B, tedaj je mogoče iz tega sklepati, da je sum padel na nedolžnega človeka.

Da mu ni treba samemu skakati v vodo

si je mladi Američan Walter Bura iz New Jerseyja po vzorcu rimskih katapult izmislil napravo, ki s silo vmeti požene človeka v zrak in v — vodo. Izumitelj se pravkar pripravlja na takšno zračno in ohlajevalno potovanje

Hapgoodova žalost

Znanemu angleškemu nogometniku Hapgoodu, kapitanu nogometnega kluba »Arsenala«, so odnesli iz stanovanja kakšnih 30 zlatih kolajni, ki si jih je bil priboril s svojimi nastopi. Hapgood je v listih apeliral na sportni duh vionilcev, da bi mu kolajne vrnil. S tem pa bržkone ne bo imel sreče, kajti zmikavtom je šlo baš za te kolajne. V stanovanju ni manjkalo nič drugega.

Letala rešujejo konjenice

Ameriška konjenica, ki jo je »sovražnik« pri nedavnih manevrih v Teksasu odrezal od glavne vojske, sprejema na sliki živila in vodo, ki so jih letala lastne vojske vrhla in padali na tla

227 milijonov dolarjev za zapornico

Ameriški kongres je dovolil 227 milijonov dolarjev za preiskavo poslovanja zveznega urada za poravnavo sporov med delavci in delodajalci. Uradu očitajo, da se je v mnogih primerih zavzemal enostransko v prid radikalnih strokovnih organizacij in da je kriv še drugih nerednosti.

A NEKDOTA

Na neki razstavi v Curihu je Böcklin razstavil svojo sliko »Igra valov«, ki jo je pa moral že naslednji dan odstraniti, ker se je bila policija pohujšala nad nekatere neobčelne morske deklice na sliki.

Ves ogorčen je prišel Böcklin zvečer v svojo stalno gostilno, kjer je kakor običajno dobil svojega prijatelja Gottfrieda Kellerja. »Kaj praviš ti o teh volah moral-rale?« ga je vprašal. »V mojem delu so iskali pohujšanja!«

»Veš, je odgovoril Keller, »treba je res precej čutne fantazije, da vidi človek na tvoji sliki nemoralnost. Toda, hvala Bogu, jaz to fantazijo imam!«

VSAK DAN ENA

Tiralica

Policist: »Kakor neumen deček ržiš brke na plakate. Sramujte se!«

(Slika od Rana)

Kulturni pregled

Prevajalec slovenskih pesnikov:

Dr. Jaromir Borecky

O pesniku Jaromiru Boreckem, ki slavi 6. t. m. sedemdesetletnico, se je v literarnem vrenju povojnih let le malo slišalo. Mlada generacija je bila srčno in miselno pregloboko v problemih novih dni, ki jih je prinesel evropski prevrat, da bi se bila vračala k plahi, melanholični, včasih gotično-mistični poeziji predhodnika češke dekadence in najboljega učenca genialnega Jaroslava Vrchlického. In vendar ne bom trdil, da ga ni čitala. Prepričan sem, da so se segali po njegovih zbirkah zlasti pripadniki poetizma in z nasklado prebirali mojstrski izbrušene, muzikalne verzije zbirke »Rosa mystica« (1892). Basmikov kancional (1905) in »Zpěvy života« (1911). Saj je v formalni izglajenosti in mehkoči besedne muzike Borecky često prekal svojega učitelja. Vrchlického učenci so priklicali večito črni oblak nad bogate vrtove njegovega pesniškega dela, često so strele udarjale v najlepša drevesa, toda Borecky mu je ostal zvest. Zagrenjenost in resignacija govorita iz njegovih poznejših pesmi, toda nikoli ni odbočil s tiste široke ceste, ki mu jo je pokazal Vrchlický, s ceste, na kateri je zri opojne, pester barve življenja, ljubezen, hrepenenje, daljave. Čutno močno razgibana pesniška narava je bila res preveč dovzetna za vzore francoskih parnasistov in dekadentov, toda njegovim pesmim ne moremo odrekniti tudi močne osebnosti. To velja predvsem za gori omenjene zbirke, medtem ko sta zadnji dve njegovi knjigi zbirka »Pršely růže« 1920 in proza »Na cizim« 1920 umetniško slabši.

Ce gledamo z današnje retrospektive na pesniško delo Boreckega, se nam zdi, da tvori nekaj most med Vrchlickým in mladim rodom. Kakor rečeno, danes nam je ta most nekoliko oddaljen in skrit za bogatimi žetvami povojne poezije, toda brez dvoma, da bodo bodoče generacije našle tudi v tem »najboljšem epigonu Vrchlického«, kakor ga je kritika nekoč nazvala, mnogo pesniških lepot in pobud za svoje delo.

Za nas Slovence je Borecky pomemben zlasti kot prevajalec naših pesnikov. Lahko takoj pripišemo, da je to prvi res umetniški tolmač slovenske poezije v češki literaturi. Ne vem, kdaj in kako se je naučil toliko slovenskega jezika (tudi ne vem, v koliko je posredoval pri Vrchlickém, ko je ta prevajal Aškerca), toda izbral bom prvo priliko osebnega stika, da poizvem

tudi te podrobnosti, ki utegnejo zanimati slovenskega literarnega zgodovinarja. Mojster češkega pesniškega jezika se je lotil prvi med češkimi prevajalci Antona Aškerca, čigar pesmi iz zbirke »Lirske in epske poezije« je objavil v prvem letniku »Slovenskega prehlada«. Tudi v poznejših letnikih te revije najdemo več Aškerčevih pesmi v njegovem prevodu, toda glavno uslogo slovenski poeziji je storil s knjižno izdajo Vrchlického prevodov iz Aškerca 1. 1923 (Sborník světové poesie, št. 143), ki ji je napisal tudi uvod. Tudi Otona Zupaničja je predstavil češkim čitateljem prvi Borecky, in sicer že 1. 1900 v posrečenem izboru iz »Časne opojnosti«, ki so mu sledile poezije v isti reviji pesmi iz zbirke »Čez plan« in dr. Naj omenimo tudi njegove krasne prevode Prešernovih, Levstikovih (Ubežni kralj), Gregorčičevih, Cankarjevih (Iz »Erolike«) in Kettejevih pesmi. Naša moderna res ni mogla nati med češkimi vrstniki marljivo in boljše presajevalca. Ze v prvih začetkih, v času, ko je najbolj potrebovala opore, ji je priznanje iz tujine bilo tem bolj dragoceno. V literarnih stikih slovensko-čeških bo ostalo prevajalsko delo mojstra Boreckega eden najvidnejših mejnikov.

Ko že govorimo o jubileju ne smemo prezreti njegovega ostalega prevajalskega dela, ki zavzema v češki literaturi odlično mesto. Češke čitatelje je v dovršeni in v krasni pesniški besedi seznanil s orientalnimi pesniki Firdusim in Kalidasom, z d'Annunziji, Flaubertom, zlasti pa s poljskimi velikanoma Mickiewiczem (Soneti) in Wyspińskim (Varšavanka). Pomembno pa je tudi njegovo literarno kritično in glasbeno kritično delo.

Borecky je bil po vojni vrsto let ravnatelj največje češke biblioteke praške Univerzitetne knjižnice. Kot bibliotekar je skrbel za strokovno izobrazbo naraščajo in je v ta namen spisal enega najboljših čeških priročnikov za knjižničarje »Pravila kataloga zbirališnih« (1925), ki ga je kasneje izpopolnil z Dodatki (1930), v katerem podaja predpise o sestavljanju glavnega knjižničnega kataloga.

Slovenci se danes s hvalečnostjo in priznanjem spominjamo zaslužnega poeta bratskega naroda in s tih željo, naj bi njegova ljubezen do naše književnosti obrodila bogate sadove in naša enakovredne naslednike.

Dr. Oton Berkopec (Praga)

Osemdeset let

Knuta Hamsuna

4. t. m. je noveči narod proslavil osemdesetletnico enega najpomembnejših v bleščeči plejadi pisateljev, ki jih je dal svetu ta mali narod — Knuta Hamsuna. Ni ga menda literarno razvitega jezika, v katerem ne bi izšlo kakšno delo tega močnega epika skandinavske zemlje in njenih ljudi. Pisatelj »Blagoslova zemlje« in tolikih drugih del neminljivega pomena je potekel iz skromnih razmer in sodi v tisto vrsto genialnih samoukov, ki so v trdi šoli življenja dozoreli v mojstrske opisovalce živ-

Delo Knuta Hamsuna je znano in uvaževano tudi pri Slovencih. Fran Albrecht je prevedel njegov »Glad«, »Krasolov zemlje« pa je v prevodu Rudolfa Kresala in v izdaji »Modre ptice« dosegel dve izdaji. »Modra ptica« je izdala še »Potepuhe« v prevodu Otona Zupaničja in »Pana« v Kresalov prevodu, pri Evalitu je pa izšla »Viktorija«. Lansko leto je bil ta Nobelov laureat (iz l. 1920) na našem Jadranu.

Zapiski

O »Jutrovi« intervjuu z bolgarskimi pisatelji je objavil največji sofijski dnevnik »Dnes« dne 31. p. m. članek z naslovom »Ljubljanski vjesnik „Jutro“ za naš kulturni projekt«. List beleži s posebnim zadovoljstvom te članke, jih označuje in pravi med drugim: »G. Borko je nedvomno izbral najboljši način, da spoznava čitatelje „Jutra“ z bolgarskim kulturnim življenjem — namreč neposreden razgovor o različnih vprašanjih z vodilnimi in široko razgledanimi osebami.«

Odmev dr. Iličeve študije o geopolitiki. V zadnjem zvezku revije »Misel in delo« je izšla daljša razprava dr. Svetozarja Iličiča »Osnove in cilji geopolitike«. V tej razpravi je priložil dr. V. Měrka v »Moravskoslezskem deniku« z dne 2. t. m. daljši referat, v katerem navaja njene poglavitne misli in podatke, omenjajoč v tej zvezi tudi razpravo dr. Ortomira Nagodeta v istem zvezku »Misel in delo«.

Nov slovenski list v Ameriki. V Clevelandu je začel letos izhajati Glas Slovenske dobrodelne zveze, ki ga izdaja Rudy Lokar. V 27. št. (6. 7.) je več stolpcev posvečenih spominu pokojnega pionirja te zveze, L. J. Pirca, ki je prišel iz stare domovine čez morje pred 34 leti ter ond postal solastnik in sourednik Ameriške Domovine. Bil je prijatelj uglednega sodnika Lavšeta, čigar žena — škotsko irskega porekla — ima zasluge za ostvare Slovencega jezikovnega kluba: poslušalci ljubljanskega Radija jo poznajo po prijetnem glasu, s katerim poje nekatere naše narodne pesmi. »Glas« obsega 4 velike strani, od teh prinaša ena stran in še nekaj čez angleško besedilo. Levji delež je tu zasedel A. J. Klančar s podrobnim življenjepisom rajnega Pirca (1888—1939), ki ga je očrtal kot novinarja, učitelja, organizatorja, političnega vodjo, pisca in prevajalca. Tako je Pirc sestavil Zgodovino Združenih držav. Knjigo za državljanstvo, izdanih Spillmana, K. Maya, Gaborianov, itd. Objavil je 5 zvezkov pesmi I. Zornana, Kernov Augla. slov. slovar, ondan še izpodbel I. Zupana, naj da na svetlo prvi snopič svojih stihov. Po njegovi pobudi so vznikline prosvetne ustanove kot dram. društvo Triglav in Jugosl. kulturni vrtni. Uvodnik dnevnika Cleveland News je deljal v osmrtni o neumornem prosvetitelju: »Veliko industrijsko mesto je danes nekoliko boljše po idealizmu Luisa Pirca«.

A. D. Albanski jezik in slovenski jezikoslovci. »Lidové Noviny« z dne 2. t. m. so priložile tole beležko: »Zanimiv je izsledki proučevanja slovenskih filologov Nahtigala in Oštrija glede sestave albanskega jezika. Kakor sta dognala omenjena dva znanstvenika, ima ta jezik dva in dvajset odstotkov turskih izrazov, šest odstotkov rumunskih, poleg tega nad šest in dvajset odstotkov besed romanskega izvora iz la. tinske in italijanske, iz novogotične je sprejetih nad šestdeset odstotkov, slovenskih izrazov je deset in pol odstotka, medtem ko je izvirnih arnatskih besed komaj štirinajst odstotkov.«

Pred izidom monografije o Antonu Aškercu. Ljubljanska založba Modra ptica napoveduje za prihodnje tedne novo knjigo svojih rednih izdaj: obsežno monografijo o življenju in delu pesnika Antona Aškerca iz peresa dr. Marje Boršnik-Skerlak. Avtorica je izdala pred leti

Aškerčovo bibliografijo in na to obdelala v svoji doktorski disertaciji socialne motive v poeziji tega pesnika, ki je našel v mladi znanstvenici svojega največjega poznavalca.

Novi prevodi Alojza Gradnika iz italijanske poezije. V pravkar izšli 9. številki mesečnika »Modra ptica« je objavljenih v prevodu pesnika Alojza Gradnika deset sonetov italijanske pesnice iz zveze renesančne dobe Gaspare Stampa. Zdi se, da je pričel naš odlični pesnik smotno seznanjati slovensko občinstvo z italijanskimi pesniki in morda mu kdaj ti prevodi dozore v antologijo, ki utegne po izbori pesmi in kvaliteti prevodov prekositi pred letom izšlo hrvatsko antologijo italijanske lirike. — V isti številki »Modre ptice« sta objavljeni pripovedni prozi Ferda Godine »Provizor Bokan« in Vladimirja Bartola »Nevarna idila«. Dr. Bogomir Magajna je prispeval članek »O duševnosti božastnikov«, Mile. na Mohoričeva pa poročilo o knjigah: Thomas Mann »Achtung Europa« in H. Raushching »Die Revolution des Nihilismus«.

Gostovanje moskovskih Hudožestvenikov v Sofiji. Skupina bolgarskih igralcev, članov Zveze bolgarskih igralcev, je povabila moskovski Hudožestveni teater (Umjetnostno gledališče), da bi v prihodnji sezoni privedlo v Sofijo nekaj svojih reprezentativnih predstav.

Nemščina — svetovni jezik? O tem vprašanju je pred nekaj meseci razmišljal mesečnik »Deutschunterricht im Ausland« (izdaja Deutsche Akademie, München), govorec o knjigi: Franz Thierfelder, »Deutsch als Weltsprache«, I., Hans Kure, Berlin, 1938 (221). Tu pravi, da se je po svetovnem obračunu zdelo Goethejeva materinščina zbrisana kot mednarodno obilo, a po 1. 1933. da si je krepko opomogla v Evropi. Poklicani činitelji ubijajo o sredstvih za pospeševanje pouka, posebno po inozemstvu. Gre jim za to, kako bi uspešno tekmovali francosčini ter angleščini. Eden teh gospodov je posnel mnenje, ki ga je pred 11 leti izrekel pokojni francoski prof. Meillet: »Ako ne znaš nemščine, se to skoro vselej reče, da se odpoveš, biti na tisku misli, vede in tehnike.« Toda zadnje čase so v Nemčiji izločili toliko glav iz skupnega dela, da se po knjigarnah ta upadek močno občuti. Kot učenik nemščine naj omenim: Lustiges Alltagsbuch von Ingrid Buxbaum (založila I. R. Oldenbourg v Monakovem, ki izdaja prej omenjeni Deutschunterricht im Ausland). V 16. pogl. vas vodi prof. Modrijan, oz. njegov »hišni znanec«, včasih prijateljem Knjižborskemu ali s tov. Korenitim, v tovarno in kavarno, v mlekararno in lekarno, s kopališča na pokopališče, z olimpiade v samotno robinzonado, s snežne kope pod trzne lope, kjer mu branjevka Kumara v prepri izbiže dva zoba, nato k zobaru in zdravniku, v licej in muzej, na morje in pogorje, skratka k Bogu in vragu, dokler ga raketa ne odnese s se. gavo Buxbaumico 1. 1947. Na Mesec, odkoder tujec opazuje Nemčijo, njeno stranko, njen ustroj... Sestavljač tujih učenikov naj bi si to »svakdanje knjige« ogledali, kako je treba zanimanje buditi in ohraniti pri takem priročniku. V zdravem humorju se označeni učenik ugodno loči od sorodnih pripomočkov (Berlitz, Goldsmith, itd.). — Letos so Nemci prvič delili nagrade najboljšim dijakom naših srednjih šol, to pa v znatno manjšem obsegu nego Francoz. Najbolj pa bodo pritegnili tujo mladino na študij, ako si pridobijo njeno — ljubezen.

A. Debeljak

Nova knjiga André Mauroisa. Član Francoske akademije André Maurois, znan tudi kot eden največjih francoskih specialistov za angleški svet (prim. »Zgodovino Anglije«, življenjepis Byrona 1. dr.), je objavil novo knjigo »Etats-Unis 39«. Maurois

je že ponovno pisal o Ameriki in izdal pred leti drobno, a tehtno knjižico svojih impresij o Zedinjenih državah. Knjiga, ki so jo sedaj izdale »Les Editions de France«, je plod Mauroisovega letošnjega potovanja po tej veliki državi, ki prav sedaj močno zanimala francosko javnost in ni čuda, če na veliko sega po novi knjigi priljubljenega pisatelja. Vzrok tega zanimanja navaja Pierre Dominique v svojem poročilu v »Les Nouvelles Littéraires«. Francozi se vprašujejo: Kaj pravi, kaj mislijo Američani? Prav to skuša prikazati Maurois v svoji knjigi. »V obliki cele vrste razgovorov z ljudmi tam preko podaja Maurois Francozom najpreprostejša in najjasnejša pričevanja. Mi poznamo pisatelja, ga sledujemo in čitamo že dolgo časa, vemo, da je zmožen, kar ni tako splošna lastnost, »d'informer sans déformer« (informirati, ne da bi po svoje zmalčili dejstva). Mauroisova nova knjiga je nekaj dnevnika s potovanja, ki je nudilo pisatelju mnogo prilike za opazovanja, razgovore in razmišljanja. Aktualnost snovi in znane odlike pripovedovanja — to sta dve vrtili, ki ju poudarjajo vsi dosežani poročevalci o tej novi knjigi avtorja »Angleške zgodovine? Kar se tiče »Histoire d'Angleterre«, lahko pristavimo, da izide njen slovenski prevod v letošnjih jesenskih mesecih.

Iz revij. 7—8 zvezek »Sodobnost« prinaša med drugim besedilo predavanja dr. Franceta Mesemela »Umetnik in njegova doba« in dve razpravi, ki se dotikata aktualnih vprašanj: A. Poljanca »Znanost in politika« in C. Logarja »Družba in narodnost«. Izmed lirčnih prispevkov so vredne posebne pozornosti tri nove pesmi Iga Grudna, iz pripovedništva pa se nadaljuje Miška Kranjca »Pot med blaženem, medtem ko se Branka Jurca oglašja z novelo »Vrtnice«. Med našimi problemi je zanimiv članek Vlada Vodopivca »Tekstilna stavka leta 1936«. V političnem zboru, niku pa R. Krvavice prispevek »Sredozemlje«. Posebna zanimivost tega zvezka je obsejni polemični članek Dušana Kermaunerja »Legenda o Simonu Gregorčiču in legenda o Henrikumu Tumiku, ki obračunava z nedavnimi izjavami zdravnika dr. A. Breclja v »Dejanju« in obravnava delo na osnovi novega gradiva stari »Gregorčičev problem«. Izdajatelj Tumovih spominov brani pokojnega Tumo pred napadi in očitki njegovega nekdanjega političnega nasprotnika. Polemični značaj, naperjen zoper prof. Vebra, ima tudi sestavek Alberta Kosa »Vprašanje malega naroda«. — Vavgustovnem zvezku zagrebške »Hrvatske revije« sta izšli poleg proze Mir. jane Matić Halle in Ivana Gorena Kovčića, poleg lirike Vinka Kosa in Josipa Turšana in prevoda iz Kostolányeve pesnitve »Jadnanja bijednega dječaka« razpravi »Vladajuća klasa i demokracija« (dr. M. Jošić) in »Brojčan razvoj Hrvata kroz devet stoljeća (Junius). Zanimiva je kritika knjige Milutina Tschekitscha »Ju. goslawien am Scheidewege«, ki jo ocenjuje dr. Vilko Rieger. V Feljtonu so objavili prispevke Vjekoslava Majerja, Iva Kozarčanina, I. Mežarića, J. Gorana Kovčića 1. dr. V kulturni kroniki je zabeležena v »Jutru« izšla ocena pesniške zbirke Stanislava Šimčića »Čitanka za dve društvene razrede«. — Zagrebški časopis »Alma Mater Croatica« je zaključil svoj drugi letnik z deseto številko, ki obravnava načrt za popolno izgradnjo hrvatskega vseučilišča v Zagrebu, Hinko Wolf ocenjuje doktorsko disertacijo Blanke Breyer o nemškem gledališču v Zagrebu, med vseučilišnimi vestmi je članek o institutih za proučevanje in zdravljenja raka, v ostalih rubrikah pa čitamo pregled visokega šolstva v Veliki Britaniji, podatke o najnovejši šolski reformi v Italiji in zanimivo »besedo urednika — pisca«, ki se bavi s stilistikom.

ZAKAJ UPORABLJAM NOVI VEET

1. Novi »Veet« odstranjuje vse neželjene dlake v 3 minutah brez težav ne maže in ne vžemirja.
2. Novi »Veet« pušča kožo mehko, gladko in belo, brez vsakega sledu kakih grdih bodic.
3. Novi »Veet« je blaga, bela krema — razkošno parfimirana in prijetna v uporabi.
4. Novi »Veet« preprečuje, da ti na novo zrasi ostri priročki dlak — ne kakor britev, po kateri dlake se hitreje in močnejše rasto.

Dobiva se v tubah po Din 28.— in 40.— v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Vsak bralec tega lista lahko dobi popolnoma brezplačno specialno tubo »Veet«-a. Pošljite Din 3.— v poštini znamkah za kritje stroškov poštne, ovoja itd. na naslov: Hinko Mayer in drug, odlo 1 — E, Zagreb, Praška ulica 6.

kateri živi povojna doba, zahteva novih, modernih naprav in primorani smo bili nadomestiti obrabljene, ročne stroje z novimi, motornimi.

V letu 1936 smo si tako nabavili modern, močno, za našo okolico popolnoma odgovarjajočo motorko, ki je zopet zahtevala novih cevi in novega orodja. Veliki zahtevi pa, ki se je pokazala pri nabavi motorke, smo bili ko šele letos. Zopet smo bili za nabavo gasilске automobila primorani najeti posojilo in zopet smo primorani vabiti prijatelje gasilstva, da nas v našem stremeljenju podpora, ako ne drugače, vsaj z obiskom naše vrtno veselice, ki jo bomo imeli po blagoslovitvi na vrtu gostilne Vodnik št. 25 (pri Mojstru). Lep in prijeten bo izlet v Podutik, ako pa se morda namenjeni na Toško čelo ali celo na Sv. Katarino, se spotoma oglasite — prav hvaležni vam bomo!

R A D I O

Sobota, 5. avgusta

Ljubljana 12: Pester spored s plošč. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošče. — 14: Napovedi. — 17: Otroška ura: Nadaljevanje mladinske povesti in »Gašperček v novih dogodivščinah«. — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Prenos promenadnega koncerta iz Rogaske Slatine. — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napovedi, poročila. — 19.40: Nac. ura. — 20: O zunanji politiki (dr. A. Kuhar). — 20.30: Prenos simf. koncerta iz Rogaske Slatine. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Fantje na vasi. — Beograd 18.20: Narodne pesmi in plošče. — 20: Narodna glasba. — 21.10: Simf. koncert. — 22.15: Lahka godba in ples. — Zagreb 20: Klavirski koncert, dueti in godba na pihala. — 22.15: Plesna muzika. — Praga 20: Zabaven spored. — 22.10: Ples. — Varšava 21.20: Orkestralni in violinski koncert. — 22.30: Lahka godba in ples. — Sofija 18.30: Orkester mandolin in petje. — 19.30: Simf. koncert. — 20.50: Lahki komadi. — 22.30: Bolgarska glasba. — Dunaj 12: Orkester. — 16: Promenadni koncert. — 18.30: Petje in klavirske skladbe. — 20.15: »Počitnice«. — 21.30: Plošče. — 22.30: Lahka glasba. — Berlin 20.15: Vesela muzika. — 22.30: Prijetni napravi. — 24: Nočni koncert. — München 20.15: Kakor Berlin. — 22.30: Kakor Dunaj. — Pariz 20: Zvočna igra. — 21.10: Pester glasbeni spored. — 22.40: Plošče in plesi. —

Iz življenja na deželi

Iz Ptuja

p. 21. in jutri v Petju predvaja drevi ob pol 21. in jutri v Petju ob pol 19. in pol 21. film »Nespretni ljubimec«. Kot dodatek Foxov žurnal.

Iz Kranja

r. Jutri bo obrtniška tombola v Kranju. Samo en dan nas še loči od velike obrtniške tombole, ki bo jutri ob 3. popoldne na glavnem trgu v Kranju. Zanimanje za to tombolo z vrsto sobnih, kuhinjskih in ostalih oprem je ogromno. Agilni obrtniki so darovali ves svoj trud za to impozantno prireditve, ki bo privabila posetnike iz vseh krajev Gorenjske, Ljubljane in drugod. Vsi se že sedaj sprašujejo, kdo bodo oni srečni dobitniki, kd bodo odnesli glavne dobitke. Hvala bogu je glavnih dobitkov 40 in zato bo tudi na tej tomboli prav toliko srečnejšev. Z nakupom tablic pohitite in jih kupite še danes, ker jutri bodo tablice po 5 din. Za vse posetnike tombole bo preskrbljeno v vseh ozirih in naprosamo vse, da se pokoravajo rediteljem. (—)

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Priprave za gasilski kongres v Ljubljani

Organizacija gasilstva po svetu — Nove podrobnosti in navodila

Ljubljana, 4. avgusta

Gasilstvo je v svetu danes krepko organizirano. Na prvem mestu naj omenimo Comité Technique International de Prévention et d'Extinction du Feu (Mednarodni tehnični odbor za preprečevanje in gašenje požarov). Ta organizacija, ki jo označujemo s kratkimi C.T.I.F., se je ustanovila v Parizu 1. 1929. Njena naloga je, da teoretično in praktično proučuje, kako na najbolj učinkovit način preprečiti in gasiti požare; dalje da pospešuje preiskave o novih pridobitvah glede organizacije pomoči proti požaru in glede sredstev v ta namen; preiskava nove izume na gasilskem področju; ter ustvarja in vzdržuje prijateljske zveze med gasilci in gasilskimi tehničari vseh dežel. Doslej so v tej organizaciji, ki ji pripada tudi Jugoslavija v članjeve gasilске zveze že iz 24 evropskih držav. Predsednik vseh CTIF združenih evropskih gasilcev je general Poudoux. Zato pričakuje močna gasilska odposlanstva na naš 11. jugoslovanski gasilski kongres v Ljubljani tudi iz inozemstva, kar bo poudarilo slavnost v veliko manifestacijo gasilstva vseh narodov, kolikor bo pač dopuščala neposredna mednarodna položaja.

Zadnji čas je, da vse gasilске čete posljejo prijave o udeležbi ljudi iz svojega okoliša. Kongresni odbor mora vedeti točno število delegencev, da bo lahko obvestil železniško direkcijo zaradi ureditve prometne službe in vlakov.

Povsod že imate kongresno knjižico in znak! Gasilске čete naj poskrbe, da bo vsak udeleženec imel obelo. Knjižico in znak mora imeti vsak udeleženec kongresa, ker sicer ne dobi znižane vozne po železnici in tudi drugih ugodnosti ne. Zato kongresno knjižico z znakom spravite čimprej med ljudstvo!

Gasilski naraščaj bo imel na kongresu nalogo, da pokaže trodišnost gasilске misli in tako pritegne mladino v naše vrste. Storitve vse, da se mladina v velikem številu udeleži gasilске kongresa!

Prodajalnim mestom, plač in spominkov bo dodeljevala prostora kongresna pisarna v Gospodarski zvezi, Tyrševa cesta 29 (pri uličje — veža) vsak dan od 18.30 do 20 ure. Prodajni prostori bodo ob južni strani Stadiona.

Glavna gasilska kongresna pisarna ima svoje prostore v Gospodarski zvezi, Tyrševa cesta 29/III. telef. št. 43-41.

Na gasilski kongres v gasilskih krogih ali v narodnih nošah! Pokažimo, da smo disciplinirani narod! Vsak, ki ima narodno nošo, naj se kongresu udeleži v njej! Zlasti pri mimohodu pred domačimi in inozemskimi odličniki bo izredno lepo vplivala slikovitost narodnih noš iz vseh krajev naše države ob temnih gasilskih krogih!

Gasilci — prijatelji gasilstva!

Ljubljana, 4. avgusta

Prostovoljna gasilska četa Podutik-Glince obhaja v nedeljo 6. t. m. 30letnico obstoja ter ob tej priliki blagoslovi gasilski avtomobil za prevoz motorke in 9 mož. Leta 1909 so naši predniki ustanovili društvo, si postavili dom ter nabavili štirikolno ročno brizgalno in najnujnejše orodje. Z raznimi prireditvami in prispevki vsakega ni si društvo utiralo pot ter odplačevalo dolg. V letu 1913 so si nabavili tudi malo ročno, prenosno brizgalno s potrebnim orodjem in štirikolnim vozom za prevoz, v naslednjem letu pa so si nabavili prapor. Tudi med svetovno vojno se je maloštevilno članstvo trudilo obdržati vse stroje v uporabljenem stanju, da je bilo vedno pripravljeno priskočiti bližnjemu na pomoč. Po svetovni vojni pa je naglica, v

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Princip se je porogljivo zasmeljal.

Dne 28. junija zvečer, med tem, ko so v Sarajevu prvič zasliševali Principa in Cabrinovića, se je na Dunaju odposlanec iz Belvedera napotil v Schönbrunn, da bi se dogovoril s cesarjevim višjim dvornim uradom o formalnostih pogreba. Cesarjev prvi višji dvornik, knez Montenuovo, je bil v Schönbrunn. Odposlanec iz Belvedera je najprej vedel, da vprašanje pogreba ne bo lahko rešiti. A stari sovražnik Franca Ferdinanda se je pokazal ta večer za čudo ustrežljivega ter izjavil, da se bo vsem željam prestolonaslednikove rodbine seveda po možnosti ugodilo. Knez je zamolčal, da še ni mel cesarjevega pooblastila, da bi po svojem presodku uredil pogrebne obrede.

Drugi dan se je cesar vrnil v Schönbrunn, in Montenuovo je dobil pooblastilo. Bilo je najlepši dar, ki ga je mogel cesar pokloniti zvestemu slugi.

Nemški cesar je v ponedeljek brzojavil, da pride z devetorico nemških zveznih vladarjev na Dunaj,

izkazat umorjenemu prestolonasledniku zadnjo čast. Hkratu je tudi več drugih evropskih vladarjev napovedalo svoj prihod. Montenuovo je vsem neutegoma odgovoril, naj blagovolijo glede na cesarjevo visoko starost opustiti nameravano udeležbo pri pogrebu; ker zaradi posebnih okoliščin tudi običajnega obredja ne bo, se od državnih poglavarjev niti ne pričakuje, da bi poslali zastopnike na žalno svečanost, ki se bo vršila v popolni tihoti.

Med tem, ko je ta ponedeljek po vseh glavnih sarajevskih ulic brčanje bobnov oznanjalo razglasitev izjemnega stanja, je grmel s trdnjav štiri in dvajset topovskih strel na čast Francu Ferdinandu, čigar truplo so peljali na železniško postajo. Vojna jahta »Dalmat« je ponesla krsti od Metkovića do izliva Neretve. Pred izlivom Neretve je čakal, obvladujoč morje, dreadnought »Viribus unitis«, ki je ob grmenju častnih strel vzel krsti na palubo, da ju prepelje v Trst.

Spremljevalce, ki so v torek zvečer hkratu s krstama dospeli v Trst, je tu čakala Montenuovoova odredba, naj ostaneta krsti do četrtka na ladji; na dunajsko južno postajo morata prispeti ob pozni večerni uri. Odposlanec iz Belvedera, ki je bil v nedeljo govoril s Montenuovom, si zadržanja trupel v Trstu ni znal razložiti in se je peljal v Schönbrunn. Montenuovo, ki mu je dal zahtevano pojasnilo, zdaj ni bil več tisti prijazni starček, ki se je bil pokazal v nedeljo tako nepričakovano ustrežljivega. Reknel je, da neenakomerna vojvodinja Hohenberška ne sme ležati zraven prestolonaslednika na mrtvaškem odru v kapelici cesarskega gradu;

slovesen prevoz obeh krst z južne postaje z vojaškim spremstvom je nedopusten; zoper to, da se prestolonaslednik položi v kapucinsko grobnico, seveda ni pomislekov; ker pa vojvodinja Hohenberška ne sme biti pokopana v kapucinski grobnici, ki je samo članom cesarske hiše določena v počivališče, tudi ne more biti govora o skupnem pogrebu. Krsto vojvodinje Hohenberške je treba zaradi tega posebej prepeljati v Arstetten v prestolonaslednikovo rodbinsko grobnico.

Te in podobne težave je bil Franc Ferdinand že naprej slutil; zato je bil v svoji poslednji volji izrekel željo, da ga ne pokopljejo v kapucinski grobnici, temveč v Arstettenu. Vendar je mogla ta določba le nepopolno izpodbiti Montenuovov masčevalni načrt.

Skliceval se je na neprekršljivi rodbinski ustav habsburške hiše, na neprekršljivi činovni red. Reknel je: »Če že skupen pogreb, tedaj dvorni pogreb tretjega razreda.«

Misel, da hočejo generalnemu nadzorniku obožene sile na njegovi poslednji poti odbiti vojaške časti, ki jih izkazujejo slehernemu mrtvemu vojaku, in da naj truplo prestolonaslednikove soproge ne leži na mrtvaškem odru v dvorni kapelici, je ogorčila mnogo ljudi, med njimi tudi takšne, ki prestolonasledniku niso bili naklonjeni. Posebno častniški zbor in visoko plemstvo sta videla v Montenuovovih odredbah neplemenito in nečloveško masčevanje. Tudi najstarejši sin »lepega Otona«, mladi nadvojvoda Karel Franc Jožef, ki je bil dne 28. junija nepričakovano postal prestolonaslednik,

je smatral Montenuovoovo ravnanje za nezaslišano in je sklenil iti k cesarju ter zastaviti za umorjenega strica in umorjeno teto dobro besedo.

Cesar, ki se je dotlej malo menil za mladega nadvojvodo, je sam pri sebi nehoti primerjal tega z onim, ko je novi prestolonaslednik tako skromno in spoštljivo stal pred njim ter zagovarjal dovolitev vojaškega spremstva pri pogrebu in skupen mrtvaški oder za pokojnika. »Ta prikupljivi mladi človek, ki je videti tako dobrodušen, mi ne bo delal neprijetnosti«, je mislil cesar sam pri sebi. Ne morem mu odbiti prve želje.

Stotnija ulancev je spremila mrtvaška voza do dvorne kapelice. Jelen je dal Montenuovo na cesarjev ukaz razstaviti trupli v črno opeti kapelici. A tudi tu mu je dvorno obredje omogočilo, da je razločno podčrtal nenakodnost nekdanje dvorne dame. Njena krsta je morala stati med blagoslovitvijo za 35 centimetrov globlje od prestolonaslednikove. Na povišano prestolonaslednikovo krsto je dal Montenuovo položiti umorjenčovo princčevsko krono, generalski klobuk, sabljico in odlikovanja. Na Zofijino krono je dal Montenuovo položiti črno pahljačo in par belih rokavic, znamenji dostojanstva dvorne dame. Vsem tajnim svetnikom in komornikom je prepovedal udeležbo pri pogrebu. Tedaj je šestdeset članov visokega plemstva izjavilo, da odlože svoje komorniške in tajnosvetniške časti, ako jim Montenuovo brani spremiti mrtvo prestolonasledniško dvojico na Zahodno postajo.

„WEKA“

POHIŠTVO

MARIBOR

RAZSTAVA

STANOVANJSKIH

POTREBŠČIN

PREPROGE

POSTELJNINA

PROST OGLED ZA ČASA
MARIBORSKEGA TEDNA od 8.—18.

VHOD: CANKARJEVA UL. 2

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženske se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Kam pa, kam?

Gostilničarji

in vinski trgovci imajo priliko za čas »Mariborskega tedna« pokušati vino direktno pri vinogradnikih v kleti. Oglasite se v znanem vinskem kraju v SVEČINI pri g. Arhu za nadaljnja navodila. Avtobusna zveza od gostilne Spasek in druga prometna sredstva.

V gostilni Putrich

danes in jutri zabava s plesom. Vljudno vabljeni.

22057-18

Službo dobi

Hotelskega slugo

sprejme prvovrsten hotel za takoj ali pozneje. Ponudbe s slikami na ogl. odd. Jutra pod »R. R. 333«.

22077-1

Frizerko

sprejme v stalno službo ali po dogovoru. Novšak, Lasko.

22069-1

Avtorevoznika

za prevoz 100 kilafer drv 20 km daleč, iščem. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Avtorevoznika«.

18665-1

Pomočnika

kleparskega in kijačavničarskega, sprejemam v stalno službo. Josip Otorpeč, Ljubljana.

18677-1

Soferja

zmožnega tudi večjih popravil, iščem k tovrstnemu avtoročlu na oglej za stalno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Avtomobili«.

18666-1

Sobarico

zdravo, popolnoma zmožno pospravljanja boljših sob, pranja, likanja in krpanja ter serviranja sprejme trgovska hiša. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spretna in snažna 400«.

22013-1

G. T. Rotman:

S Pegazom — okrog sveta

sveta

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

117

Hrabri gasilci so jadrno prihiteli in splezali na streho. Postavili so lestev, gospod Vrtačnik se je oberoč prijel zanj, in gasilci so se lotili verige s sekirami.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.